

310685 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 11-వ తేది గురువారము

No. 161

నంపుటము ౧౦

తది రో ద్దా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, ఆశ్వజమాస శ్రవణ ౧.

నంచిక ౧౬౧

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకృత్తమాదినిగల మాయమందుగాను నకలుమందులవలన మోసముగలుగును. తుచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునంపంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మూ॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్తోత్రధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	4	0
సత్యవత్యుపాఖ్యానము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాశ్చాట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0-8-0	...	...	...	...
తత్వమచంద్రిక ... వెల 1-0-0 సతీశా ఆస్థాశబ్దచింతామణి 0-12-0	...	...	...	...
బోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.	...	...	...	...

అన్ని రకముల నెప్ట్యు పాన్ టన్ కలములకు

గోవాకి జిల్లాకు మాకు 25-9-23 తేదీనుండి,

సోల్ ఏజన్సీని

ఇంగ్లీషు వైకల్ ఆండ్ మోటారు ఇంజనీరింగు కంపెనీ వారిచేయబడ్డారు. గాన టోకుగాను, చిల్లరగాను కొనదలచిన వర్తకులు, యితరులు మాకు వ్రాసిన ధరలు యితర వివరములు తెలుపబడును. వై. కృష్ణమూర్తి అండు సన్స్, జనరల్ వర్తకులు, మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి.

మదనకామేశ్వర లేవ్యాము

దుర్బలలపాలిటి సంచరి- మేనాడు, నిక్కాళ్, పుష్పము, నిప్పుతున, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని పొందిన మంచి బలమును, యశస్వమును, కాంతిని, పీర్వవృద్ధిని పొందే ప్లాస్టిన్, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. డబ్బీలు 1-4-0. వి. పి. చార్జీ 0-8-0 (8888) కోవాపుష్ప లేవ్యాము- ఇది మలబద్ధమున కోవాపుష్ప కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతకృత్తమాదిగా 15 రూ॥ డబ్బీలు 0-10-0, వి. పి. చార్జీ 0-7-0 వి. పి. అండుకో, అయ్యు శ్రద్ధావహాని, పెరిచేడి, కల్వకుర్రుపాడు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

6-10-28 కనివారము నుండి 12-10-28 తేది శుక్రవారము వరకు

కనివారము, ఆదివారములందు మాటిని 8-15 గం

తమవ ముకేటకు ఆకస్పర్యమును కలగజేయుదున్న

ఇన్ డి-డేస్ ఆఫ్

బఫలో బిల్

అత గొప్పకాటకము ప్రదర్శించబడును.

వటకు లండన్ ను ప్రవేశింపబడును.

1, 2, 3, 4 భాగములు. మొదటిభాగములో 8 భాగములు కలగ

నామంట్ గ్రాఫిక్, విశోదములు నూడ చూడవలెను.

నవ్వుకము, న్యాయము, యధార్థముగల దుకాణమునందే

మీరు లావాదేవి చేయుటకు ఎప్పుడును వ్రయత్నింపుడు.

చిన్న బిడ్డలు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగువారికి కావలసిన ఉచ్చిబిళ్ళలు, బడబిళ్ళలు, నాగరములు మొదలగునవి అమృతమున సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బంగారు, సీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము.

ఒక సవరము ఎత్తుది వెండిరేకులక్క, మజారిచేరి ధర. రు 28

1 1/2 సవరము ,, ,, 36

2 సవరము ,, ,, 44

(1) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 వైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ఉక్కు రేకులు: రక్షణము

భారత కంపెనీ అభిప్రాయములు

టారిఫు బోర్డు విచారణ

కలకత్తా ఆగ్స్ట్ 10:—నేడు టారిఫు బోర్డు విచారణలో భాగముగా ఉక్కు రేకులపై రక్షణ నోసం గురించి ప్రతిపాదనలు ముగియగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కంపెనీ సాక్షులు నిచ్చారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యజమాని, దిగుమతి పన్నును 88 1/8 0/0 వు యెక్కువ చేయుటకు సభిక్షించుచు టారిఫు బోర్డు యెదుట బల్కెన్.

కారు ప్రాంతములనుగ నోసంగిన వాల్చులములో, భారత కంపెనీ లోని ఇనుము, ఉక్కు కరీ (రేకులకు రక్షణ నోసం గురించి విషయముల) యాజమానియందు రాయుడేయు వస్తువులను, ఇక్కిదరయూ రుగినికానినీదే ముగావింపవలెనని చెప్పిరి. ఈజేతులలో కరువగు వస్తువులను దిగుమతి చేసి ఇనుము ఉక్కు కరీనునుగినిగూడే డేము జూడవలయును. దిగుమతియగు ఇనుము ఉక్కు కరీనును చాలవరకు తాతాకంపెనీ ఉక్కు కంపెనీ రాయుడేయును (విటిఫుధలను నిర్ణయించుకొనుటకుల) వారి ధరలు (విటిఫుధలలో) సరిపోవును. ఏదో అదనపుకు కనికరమునామగి కావలసివచ్చును (విటిఫు కరీనులకు మారుగా తాతాకంపెనీ సామగ్రినే కొందురు ఇది ముఖ్యముగా దూముల విషయములో జరుగును. అట్లు కొనుపారు విజేతపు సరకులను తాతాకంపెనీ సరకుల మారుగాగని (విటిఫుధలకు మారుగాగాని) కొనుగ. కావున తాతాకంపెనీవారు యాజమాని కొంతభాగము అమ్మకమును నిర్ణయిస్తారు.

రెయిల్వే రేకులపై రేట్లు

తాతా కంపెనీవారి రెయిల్వే రేట్లు రక్షణకుటకులను దిగుమతి సరిపోవు వారు తాతాకంపెనీవారి జేతులలో కొన్ని పోటులను అది అసలే కాకుండ జేయగలిగిరి. రెయిల్వే రేట్లు రక్షణకులను తాతాకంపెనీ సరకులు బీహారు, సంయుక్త రాష్ట్రములు, మంజూలు, మధ్య రాష్ట్రములు, తూర్పు తీరము: చలి మార్కెటు లలో పూర్తిగా అమ్మబోవుచుండెను. రెయిల్వే సౌకర్యము అందుకువలెనే విజేతులనుండి దిగుమతి సరకులు రాకుండనే పోయెను. రెయిల్వే రేట్లు లో ప్రధాన రేట్లు పద్ధతి యందుకుటకులను, తాతాకంపెనీవారు ఇండియాలో కొన్ని భాగములందు మంచిట్లుగిల్లియుండిరి. దిగుమతిజేయు బొంబాయి, కలకత్తాలోటి నెంబర్లలో మాత్రము తాతాకంపెనీ సరకులు అమ్మబోవు. ఇందులకు ముఖ్యముగా కారణ మొకటి గలదు. కొనువారల కష్టమును ధరలు చాకగనండవలెను. కావున వారలకు విజేతులనుగలలే యున్నను, ఇనుము ఉక్కు ఉత్పాదించువను ఎన్నింటిని విజేతులనుగలలే కనిపించును. ధనిమ యములో విజేతులనుగలలో మంచిలాభము గలదు. తాతా కంపెనీవారు మూలములు, కట్టె మూలములనుగలవలె రాయుడేయుటలో జేతులనుగల కావలసివలె రాయుడేయుటలని చెప్పి కులయును. 1922-23 ప్రభుత్వ రేట్లకులను జూడ తాతావారు రాయుడేయునది, దిగుమతియగు సరకులో మూడవకుం తుండు నని చెప్పవచ్చును. జేతులలో రెండువకుండు ఇనుముఉక్కు దిగుమతియే యగుచున్నది. వీనినిబట్టి మూడ తాతాకంపెనీ నూసించియు దిగుమతిపన్నును 88 1/8 0/0 ను యెక్కువ చేయుటకులను విజేతుల కరీనులను కొనువారికి మహాభార తును. ఇంకను ఈజేతులలో రాయుడేయుగని కరీనులను చెప్పి దము. ఉక్కువి రేట్లరేకులు సాదావి మడతలవి, ఉక్కు కరీకులను మున్నగునవి యాజమానిలో యెక్కువ ఖర్చును. ఇందుకొన్ని యాజమానిలో నిర్ణయ వాడుకరీతువులనుగలయో గించుచున్నవి. ముడతరేకులను జూడుదు. ఇచ్చుది కరిగా యింటిచ్చుకు కుకయోగింపబడుచున్నది. యుద్ధమునకు ముందు ఇండియాలో కల్ల కలకత్తా యా రేకుల సెక్కువ చేప్పించెను. కలకత్తా సంతకరీతులను 1 లకు ఉక్కులకు పైగా దిగు మతి జేయుచుండెడిది. అవి యెక్కువకు తూర్పుబంగాళములోని జిల్లాలలో ఖర్చుచుండెను. అచట నీరేకులు యిచ్చును, కొట్టు ను కట్టుట కుకయోగింపబడును. తూర్పుబంగాళము జిల్లాల కరీతులములో కరకులకుచ్చుయము గలను. ఈరేకులలో ఇండు కట్టుట సులభమును కలితో కట్టించునన్న చాకయగూడె. రేకులలో నిండుకట్టుటకు రాతిట్టడము కొంచెముగ నుండును. విగిలిన గూడెలు, కప్పు యారేకులలోనే యుండును. అవి కరకు లకు కొట్టుకొనిపోవు. యుద్ధమున కట్టి జేరెడియును తూర్పు బంగాళములో యా రేకుల ఖర్చు

రక్షణ. కారణ మొకటితో నెంబర్లలోన సక్కువరేకు. యుద్ధమునకట్టి ను.డి యా రేకుల ధర రేక్కువాయెను. అందుచే తూర్పు బంగాళములో యుద్ధకర్తులకు యారేకులను కేయుట మునివేసిరి. వీ: ధర రేక్కువైనయెడల తూర్పు బంగా రీము యెక్కువకు కొనుగలదు. కష్టము పన్ను నూటికి 2 1/2 నుండి 10 కి యెక్కువ చేయుటకులను భారతధరలు కగ్గలేదు. అసన్న 2 1/2 వా. ఉక్కుయెడల యిచ్చుచున్న ఇంగ్లీషు ధర ప్రకారము తూర్పుబంగాళ మారేకులను యెక్కువకు కొని యుండెడిది. కావున నది యిది యుండుండే కన్నును 88 1/8 0/0 యెక్కువ జేయునెడల యారేకులను, యంతరవస్తువులను యా జేతులలో రాయుడే గునివారిని కొనుట కే సాధ్యము గాదని మేము చెల్లుచు వాల్చుము. అసగా మేము చెల్లునది (1) పన్నును 88 1/8 0/0 వు యెక్కువ జేయరాదని మాతృభాషిచాము. (2) ఈజేతులలో రాయుడే గునిరేకులు మున్నగు వస్తువులపై పన్ను నకరే యెక్కువజేయ రాదు, (3) పన్ను సెక్కువ జేయుటలో కొనువారలముట విచారించవలయును.

అసందేహి పారిదానుగారు అభ్యుత్థానికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఉక్కురక్షణమును పూర్తిగా ఆక్షేపించలేదని చెప్పిరి. కొనువారిల జేతులను బాధి విచారించవలెననిమాత్రము వారు కోరిరి. వచ్చేసంవత్సరము తాతా కంపెనీవారు పల్లెములను రాయుడేయు (వారంభించినను వారు ఉక్కును చుట్టుటకు వచ్చువాటికిని పరికరలకు పనినేర్చువాటికిని కొన్ని సంవత్సరములు పట్టునని ఆయన చెప్పెను. అభ్యుత్థులు, తాతాకంపెనీ వారు యెక్కువకి మంచిరము రేకులను రాయుడేయు గలెదలో ఆడిగడనని చెప్పిరి.

అభ్యుత్థుడు:—దిగుమతిపన్ను సెక్కువ జేయుటకులను ఉక్కుధర కార్యకర్తలకు సెక్కువకునెడల ఖర్చు చాల రక్షణని మిగులకొనెదరా?

సాక్షి:—కొంతకాలమువరకు కగ్గవచ్చును. కాని మొత్తముమీద ఖర్చు యెక్కువ పడిపోదు. కాని గాల్వనెక్కు రేకులు మాత్రము భూయెక్కువైయెడల ఖర్చురాగా తగ్గును.

అభ్యుత్థుడు:—మరియొక ప్రశ్న యిచ్చుగాగా (ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచి, సాక్షి, తాతా కంపెనీ ఉక్కును రక్షించుట అసంబంధమోదని నిర్ణయించునెడిట అయ్యది టారిఫురూపమున నుండ కలేననిగని, ధనసహాయముకమున నుండరాదని చెప్పిరి. ఎక్కువ చార్జీ జేయుటకులను మామూలుగా వస్తుచెల్లించువాల్చే గాక అది ఉక్కుకొనువారి మిడపడునని సాక్షి అభిప్రాయము.

అభ్యుత్థుడు:—విలేతాతా కంపెనీవారు యెక్కువకు రాయుడేయుటలనుగలలే వేనికొన్నింటికి మాత్రము రక్షణ నోసంగకులయు ననియో మిగులమా?

సాక్షి:—అవును.

అభ్యుత్థుడు:—ఉక్కుకరీకు రక్షణను బాడుటకు కనిసంతకారీతు మైనది మిద భారతీయులై యుండి కలంచెదరా?

సాక్షి:—అవును. రక్షణ నోసం గురించులను ధరయెక్కువ చాలకాలముండదు. నేని భారతీయుడనై యుండి కారీతువలె ప్రముఖ రక్షించుటకు యెక్కువ చార్జీమచ్చుట కష్టమైనది.

తాతాకంపెనీకి ఇండియా అంతటను రెయిల్వే సౌకర్యములుగలముట సరిగా తెలియనా అని గిగ్గలాగారు అగిరి. సాక్షి అవునని చెప్పెను. అభ్యుత్థుడు, తాతాకంపెనీకి బెంగాలు కాగ్గలకు రెయిల్వేమీద కప్పు యంతరవోట్ల సౌకర్యము అన్నటుల చెలియదనిచెప్పి, సాక్షిని బోద్దవారి, తాతాకంపెనీ రైలురేట్లకును యంతరల రైలురేట్లకును ఇండియాలో అన్ని ప్రదేశములందు బోద్దకు చెంపవలసివదిగి కోరిరి.

గిగ్గలాగారు:—ఉక్కు అంతయును రక్షించుటకునని యా మిద కలంచుచుంటిరి?

సాక్షి:—అవును.

గిగ్గలాగారు:—అట్లు కాదు. వారు రాయుడేయు ఉక్కుపై 88 1/8 0/0 కాకలేదని కోరలేదు. తాతాకంపెనీ ధరయారేకులకు ఉక్కుకు రక్షణించుటకు మిద ఎక్కువ ఆక్షేపణ యేమైన గలదా?

సాక్షి:—లేదు.

గిగ్గలాగారు:—ఉక్కురీకుల రక్షణనుగూర్చి మిఅభిప్రాయము మేమి?

సాక్షి:—యది సరకుమీద పన్ను సెక్కువజేయునెడల, ఉక్కురీకుల యెక్కువకు దిగుమతిజేయుటకును. పన్ను సెక్కువజేయుటకులను సెక్కువకులకు కష్టమవుతును. కావున వాటికన్నకీర్తి వాటిని అందుకు ఆక్షేపణయింపదెను. ఉక్కురీకులనుగూడ రక్షణ యింపదలయును.

కలేగారు:—మిదగ్గ సెక్కువకు సరకును కొనువారలలో సాక్షి:—మేము వాటికన్నము జేయు కంపెనీలకును బహువారలకును అమ్మెదము. మాకు గాల్వనెక్కు రేకులకు పెట్టె ఆర్డరు వచ్చును. తూర్పుబంగాళములోవాటి సెక్కువఖర్చు అదు. అదిట వ్యవసాయవారు రీరేకులను పాకలకును, కొట్టుకును ఉపయోగించెదరు.

కలేగారు:—పన్ను నూటికి 10, 15 యెక్కువచేసిన యెడల యా మడతయినవరకు ఖరీదు యేమాత్ర మెక్కువలను?

సాక్షి:—పన్ను యెక్కువైనంత వరకెక్కువ గాకపోవచ్చును. పన్ను సెక్కువజేయుటకులను కొనువారలకు పన్నుముగల్గు ను పాకఖర్చు నూటికి 25 వా. సెక్కువకునెడల, ఉక్కుఖర్చు రక్షణ. గాల్వనెక్కు రేకులకు మంచి ఖర్చు గలదు. వ్యవసాయ వారులు కొనుటకునుండు అనసెలలు చేచియుండును.

కలేగారు:—రక్షణకర్తలను ధర కొనువారలంత యెక్కువ కానుండనియోవా మి అభిప్రాయము?

సాక్షి:—అవును. అంతే. పన్ను సెక్కువజేయు వకసర మకునెడల సెక్కుదిసెక్కుదిగ జేయవలెగాని ఒక్కసారి జేయ నుండదనియో వా యభిప్రాయము.

కలేగారు:—తాతాకంపెనీకి రక్షణనోసం గురింపుట 15 0/0 అవసరమైనపుడు, 10 0/0 పన్ను యెక్కువ జేసినయెడల తాతాకంపెనీవారికి రక్షణ యేమాత్రమును లాభకరముగ నుండెను.

సాక్షి:—ఇప్పుడు తాతాకంపెనీవారి సేమియును పన్నును లేనటుల గానియచున్నది. నూటికి 10 ఎక్కువజేసిన వారికి లాభమే వచ్చును.

కలేగారు:—ఏదైన ఒక కలకత్తామలను పన్నుగాని లాభముగాని లేకుండన అది సానుచుండుగా?

సాక్షి:—అదినిరంతము సాగజాలదు. విజేతుల ధరలు నుడయెక్కువ గావచ్చును.

కలేగారు:—ఇకను మూడేదవరకును విజేతులధరలు పెరుగ వనుకొనుదు. అప్పుడు రక్షణపద్ధతి వృథాయగుగా?

సాక్షి:—ఏదైన పరిశీలన సాగుటకు తగినంతవరకు రక్షణమాత్ర ముసంగకులయుననియే నేను జెప్పెదను. విజేతులధర రేక్కువకువరకు చేచియుండ వలెను. విజేతుల ధరలు యెక్కువకు నెడల, ఇకను రక్షణ మరసరములేదు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు టారిఫును సులభుండిచి వస్తును యెక్కువ జేయవలయును.

మాధవగారు:—తాతా కంపెనీ ఉక్కుకు మంచిపేరు గలదా?

సాక్షి:—యంచిపేరగలదు. కాని ధరలలో అది విజేతపు ఉక్కుతో పోటీ జేయజాలదు.

మాధవగారు:—తాతా కంపెనీవారు గాల్వనెక్కురేకులను రాయుడేయుటకు చాల కాలము పట్టునని మిగులకలంచెదరా?

సాక్షి:—అవును. ఇంగ్లాండు విజేతులనుండి రేకులను కొనును. ఇంగ్లాండులో గాల్వనెక్కు జేయును. అంతట దిగుమతి జేయును. విజేతులు అందలి ఉత్పత్తి వారులు ఇంగ్లాండులో పోటీజేయజాలరు. కావున గాల్వనెక్కు రేకులను రాయుడేయుటకు తాతాకంపెనీ చాలకాలము పట్టును.

అభ్యుత్థుడు:—రక్షణకర్తలను తాతాకంపెనీకి లాభము గల్గునని మిరభిప్రాయముచున్నారు. రక్షణవిషయము ఏ కంపెనీని కర్తవ్యము. తాతాకంపెనీ విషయమే అభివృద్ధిలో నున్నది. ఇతరులు నుడ అట్లు కావచ్చుగా?

సాక్షి:—కావచ్చును.

కలేగారు:—తాతా కంపెనీ వారి లాభముగాని, పన్నుగాని యేమియు లేకన్నయెడల ఈప్రశ్నలలో ఇతరులు పెట్టుబడి పెట్టుటకు ప్రోత్సహించుచునా?

సాక్షి:—తాతాకంపెనీ ముందువారంభించినది కావున యెక్కువ మొత్తమును పెట్టుబడి పెట్టవలెనని వా అభిప్రాయము. ముందు వచ్చువారు అంత పెట్టుబడి పెట్టవక్కర లేదు. వారికి తాతాకంపెనీ పొందిన అవధిసమయలను లాభముండును. అంతట విచారణ ముగిసెను.

(అసానియేటిడే స్వములు గర్విను)

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12 వా. పీసీసా 1-2-0 జ్వరహరిని అయిదుపూటలు నీళ్లలో పట్టు విడుపు జ్వరములు, చలి పురాణవ్యరములు మొలకును నివృత్త జ్వరములు మొనును. అమ్మతాంబూలము దీనిలో ముదరాముచుచున్నాము.

[illegible]

నుంటారు. పురపాలకసంఘసభ్యులుగా నీ వినిపింప
యిమ్ము. 1వ బదిలీ:—మంట్ల వెంకటాచార్యగారు 1 వ వా
రు, పూడిబండ శూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు 2 వ వా

నిదేశ వార్తలు

జరసి

రూపులో పని ప్రారంభము

పారిశ్రామిక కార్యములు

అధికారవ్యవస్థ

అందరును కలసి పనిచేయునట్లు

లండన్, ఆగ్స్టో 9:—రౌల్డ్ 8/25. డిగ్రీలు సేవన తో ప్రత్యేకముగా పాఠ పైనున్న గాని రాజకీయములను ఒక ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమువారు రూపులో పనిచేయుటకు (మంచి తెలియ ప్రభుత్వమువారి సహకారమును గోరుచున్నారని తెలియించి తెలుపుచున్నది.

జర్మను పారిశ్రామికముల స్వతంత్రముగా కమిటీలుగా పనిచేయును. జరిపించుటాముని ప్రభుత్వమువారికి ఆ తర్వాతనే కమిటీలను ఏర్పాటు చేయును. దానిపై జర్మన్ జుంటివర్గమువారు రీషియమై ఆలోచించుటకు ప్రత్యేకముగా గూడెరి, రాజకీయ మంత్రి, ప్రతి నిధులను పిలువగూడదు తొందరలపై ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. పారిశ్రామికముల చాల తొందరపడినందున వారి చేసినది చాల అశుభమునందు అనుచున్నాడు.

రానున్న విషయము

లండన్, ఆగ్స్టో 9:—రౌల్డ్ 11/5. పనిచేయు గంటలను పాల్గొని (పనిచేయు) నుండును నుండు కొరత. ఆ తర్వాత రద్దు చేయబడిన పనిచేయు కాలమును గూర్చి బెర్లిన్ లో రాయబారి ముఖము జరుగుచున్నట్లు 4 ఉత్తరువును రద్దుచేయవలెనని కార్యకర్తల మంత్రి ఏర్పాటు చేసెను.

పారిశ్రామికముల ఇంటిలో ఉన్నవారికి. రానున్న అధికారిక పరిశీలన రాక్షసి బాగును అన్నిటికి వాటిలోనుండి దీని వలన అన్ని రకముల ప్రయత్నములు చేయవలెను. రూపు పునరుద్ధరణ అగ్రాధిపతి, ఉత్తర ఇన పరమలందు రిట్రావ గంటల పనిచేయుట మున్నగు గంటలపై పరిశీలన లించు అననకూలముగా నుండు ననుకొనుచున్నాడు.

రూపులో పెద్ద పనివాండు రూపులను సమావేశమైరి. తమకు దొరికినంతవరకు రౌల్డ్ 1 కి 8 గంటల చొప్పున పనిచేయుచుటకు నిశ్చయించిరి. రిక్కినవారిని పనిచేయవలెనని జేర్చుచున్నాడు. దీనివలన చాల అనర్థము కలుగుచున్నది. రిక్కినవారిని దుర్బుధుని. ప్రజలకు ఆపాదించి బాగు జేయునట్లు. పనిచేయవలెనని అవమిరి కష్టములు వాటిల్లును. వీరినందరిని దెబ్బతీసి జర్మను ప్రభుత్వమువారు పోషించునట్లు.

రూపులో గొడవ పారిశ్రామికము డిగ్రీలు సేవనతో మాట్లాడి రిద్ద ప్రభుత్వమువారి కిట్లు తెలియజేసిరి. రూపులో పనిచేయు వాటినుండి విడిచిపెట్టుచు బాగునగు ముదరాని ఉపయోగమును, నిర్వహణను విధించిన బాగునగు పనిచేయును, రూపులో బాగునగు పనిచేయవలెననియు ఇకముందు బాధితులను సప్త పరిహారపు బాగునగు తమద్యారా చేయవలెననియు అత్యవసరములు, ఆహారపదార్థముల సప్లయచేయుటగా రూపు వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యమును అపారంబిరి. పారిశ్రామిక సంఘము రాల్ఫు అధికారులు ఆక్రమణ అధికారులలో రాయబారిములను ఒకరును సేయుచుండెను. గూర్కొన్నవారు రౌల్డ్ 1 కి 8 1/2 గంటల పనిచేయవలెననియు వైభాగమున రౌల్డ్ 1 కి 10 గంటలవరకు పనిచేయవలెననియు గోరుచున్నాడు.

ప్రైవేటు ప్రభుత్వ, పరిశ్రమలు, ప్రైవేటు పరిశ్రమలను కలిపి పనిచేయుటకు చేయబడు ఇనకదారి గూర్చి ప్రభుత్వమువారి యత్నము మేము అడుగుచున్నాడు.

పార్టీ ప్రియగారు నేటి మధ్యాహ్నములో ప్రభుత్వ తరము నీయవలెనని. మంత్రిగారు రిషియమై ఆలోచించుచున్నాడు.

బెర్లిన్ లో నుండు వైభురి

బ్రుస్సెల్స్, ఆగ్స్టో 9:—రూపులో పని ప్రారంభించుటకు బెర్లిన్ లో ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడిన బాగును రిషియమై జర్మను అధికారి బెర్లిన్ లో నిజాంగములకి తెలియజేసెను. ఈ విషయమును గూర్చి ప్రైవేటు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిన

నదిరి. ఏదెట్లున్నను పారిశ్రామికము బాగును సప్లయచేయుటకు నిర్ణయము నున్నాడు. వారికి డబ్బును ఇచ్చెదమని జర్మన్ ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము చేయవలెనని. జర్మన్ ఇనపదార్థల పనివాండు పనిలో చేరుటకు చేయవలెనని.

సరకుల రూపకముగ నియ్యవచ్చునా?

పారిస్, ఆగ్స్టో 10:—రూపులో పని ప్రారంభించుటకు గూర్చియు జరిపించుటకు సరకుల రూపకముగ నీయవచ్చునా యనియు ఆలోచించుటకు పోయిందే గాని ఆలోచించుటకు యిచ్చదని జర్మను మంత్రి కలుకంపెను.

పరామల ప్రత్యుత్తరము

ఒక్క రూపులో పని ప్రారంభించుటకు, యజమానులతోడను తప్ప ఇతరులతోడను (మంచి తెలియ ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుట కంగీరించని తెలియజేసిరి. కాని పనిచేయవలెనని యూర్పి (పారంభమైన పిదప డాక్టరు ప్రెస్టోగ్ గారు ముందు ఇవ్వవలసిన సప్త పరిహారములను గూర్చి ప్రభుత్వం విచారణసంఘమువారిలో మాట్లాడవచ్చునని.

ప్రెస్టోగ్ గారి దురదృష్ట

లండన్, ఆగ్స్టో 7:—రెండవ సంయుక్త మంత్రి వర్గము మొదటి రోజున సమావేశము నిలబడియు దదని అనుమానించుచున్నారని. ఈ మంత్రివర్గమువారు సప్త పరిహారముల నిమిత్తము పారిశ్రామికముల కొంత భయము నీయవలెనని ఏర్పాటును గూడదని.

డాక్టరు గెల్లెరుగారిని మంత్రివర్గమునండి తీసివేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుటచే నిరంకుశ మంత్రి వర్గము పోషించుటకు పిలువబోయెను. రిషియమై విభాగ విభాగమున గొర్రుటకు ప్రెస్టోగ్ గారు డాక్టరు గెల్లెరుగారిని ఆధారపడియున్నాడు.

సాంఘికవాదులు గూడ చాలమంది సంయుక్త మంత్రి వర్గములో జేరదలచుకొనిరి. నూటికి 80 మంది ఈ క్రొత్త సంయుక్త మంత్రివర్గమునకు ప్రతికూలముగా నున్నాడు. చాలమంది సాంఘికవాదుల ఏకమతముననే గొడచున్నాడు. అట్లుచేసి సాంఘికవాదులను మంత్రివర్గము ఏర్పాటునకు తలంపుతో నున్నాడు. జర్మనీలో నిలదగి ప్రభుత్వమేర్పాటుకు గొప్ప అటాకము పరామల విధానమే. ఈ విధానమే జర్మనీలో అట్లు అట్లుచేయు కలుగజేసింది. కలుగజేయుచున్నది. (ఇన్స్ట్రక్ట్)

ఇంగ్లాండు

సామాజ్యాభివృద్ధి

జనసంఖ్యను పెంచుకేయుడు

పారిశ్రామిక సహకార మవసరము

లండన్, ఆగ్స్టో 9:—నేటి ఆర్థిక కష్టాల బ్రానుగా కలుగుచున్నది. సామాజ్యములోనే దోమియనుల కరకులను కొను వారందరికలను. గొర్రుటకు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గూడ అత్యుద్ధుటకు అవకాశములు కలసిరి. నేటి యడమును ఈ యుపసాధ్యము ప్రకటింపబడును.

అధినివేళపు సమస్య పరిష్కారమును గూర్చి కొంత చర్చ జరిగెను.

నేటి మధ్యాహ్నము సభలో ప్రభుత్వముగూర్చి చర్చించెదరు.

సామాజ్యమునకు ఒక్కటే ఆశ

లండన్, ఆగ్స్టో 9:—సామాజ్యము సభివృద్ధిచేయుటకు గూర్చి యే నేటి బ్రిటిషు సమావేశమింపబడినది. ఇదియే మొత్తమునని. దీనిని సాధించుటకు సామాజ్య పదార్థమును కొనువారిని చూడవలెను ఈ క్రమము అత్యుద్ధు అగునటుల జేయవలెను. పూర్వముకల రివ్యవస్థలను జేసి యుపసాధ్యముల నిచ్చి ర్పిజెందిన లాభములేక. కార్యాచరణ గావలెనని బ్రానుగారిని

ఆస్ట్రేలియా అంటును జనసంఖ్యను పెంచుకేయవలెనని. ఆస్ట్రేలియా జనసంఖ్య విస్తరించవలెనని ఆస్ట్రేలియా వర్తమాను కొనువారు ఎత్తుకొన నుండవలెను. అలాగా జనము విస్తారముగా రావలెను. జనములేనే మార్పులుండదు. జనములేనే సామాజ్యము యభివృద్ధి గాంచును.

బ్రానుగారు నేటి మధ్యాహ్నము సార్వభౌమని సందర్శించిరి.

“ప్రేమరస్య”

లండన్, ఆగ్స్టో 9:—నేటి మధ్యాహ్నము సభలో పిలిచు గారు ప్రేమరస్యముగూర్చి చర్చను ప్రారంభించిరి. సామాజ్యమునకుండు తటను వర్తకమును కావలసిన అవసరపదార్థములను విక్రయించు భివృద్ధిచేయుటకు చేయవలెను. ఇదియే సామాజ్యాభివృద్ధికి మూలకకర్మము. పంచదార, పొగాకు ఎండిన పండ్లనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు చేయవలెనని ఏర్పాటులను. పిలిచు గారు తెలియజేసిరి.

కెఫ్ కె కలసి డోమియనులకు వర్తకవిషయములలో సహకారముండవలెనని. పొగాకును గూర్చి వ్యాపారములందు, రోడిషియావారు దక్షిణ ఆఫ్రికా వారి కర్షణ నమంబించెదరని గోరుగారు తెలియజేసిరి

భారత దేశము

వారు ప్రేమరస్యను అంగీరించలేదనియు అందుచే ఈ విషయమును గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రేమరస్యను గూర్చి ఏమి జేయుటలను జేయుటకు పిలువబడి ఇండియా తరపున ఇన్స్ట్రక్ట్ గారు తెలియజేసిరి.

దీనిని గూర్చి ఇంకో సారి చర్చించెదరు.

ఇతరదేశములకు తమ పరిశ్రమలను పన్నులను విధించి వండ్లించుకొనుచున్నాడు. అందుచే బ్రిటిషుగూడ సందర్భ వర్తకము నవలంబించి వారికి కొపమురాదని బ్రానుగారు నడిచిరి. నిజముగా సామాజ్యము యభివృద్ధి గాంచవలెనని దోమియను సరకుల విక్రయములకు మార్పులు గావలెనని బ్రానుగారు కోరి.

విదేశములనుండి దిగుమతులను తగ్గించవలెనని. మొదట బ్రిటిషు ప్రభుత్వము సహాయముచేయవలెను. రెండవది దోమియను సరకుల ప్రోత్సహించవలెను. మూడవది బ్రిటిషు ప్రజలు ఈ సరకులను కొనుటకు ప్రోత్సహమును కలుగ జేయవలెను.

ప్రభుత్వమువారు చేయు ప్రేమరస్య ఏర్పాటులు

సామాజ్యములో ఎండిన పండు అతిఫలములు ప్రాక్షులము, మామిడి ఫలములను పత్తులేకంద దేశములోనికి రానియ్యవచ్చును. విదేశములనుండి వచ్చు ఎండు ఫలములను విక్రయించుటకు 10 పిల్లలకు అవి వెన్నలచొప్పున వన్న విధించ వలెను. సామాజ్యములో పండిన కన్నులను పన్ను ఉండదు. ప్రస్తుతము పంచదారకు చాలున్న ప్రత్యేక సౌకర్యము 10 ఏండ్లకు అవలంబించును. పొగాకుమీద 10 ఏండ్లకు లేక 4 కంటే కు ప్రత్యేక సౌకర్య విధానము పెంచవలెనని.

కార్మిక పక్షమువారి యభిప్రాయము

ప్రస్తుత ఆర్థిక కష్టమును ఇవ్వవలెననియు దారి తెన్నలేకుండ ప్రస్తుతము జరుగుచున్న వర్తకము సామాజ్య మంతటను ప్యాపింపజేసిన చాల ముప్పుగల్గునని కార్మికక్షేత్రము తరపున హెడర్ గుగారిని.

కలగను గూర్చి కార్మికక్షేత్రమువారు అంకెర్ దోమియను కార్మికక్షేత్రము చర్చించ గోరుచున్నాడు. ప్రజలు తమంతటాయ కలగలోయన తమకు యభ్యంతరములేదనుచున్నాడు. ఇదియంగాక దీనినైన తగిన కట్టుబట్టు అందవలెను. అంతియగాని ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికసాయముగల్గి సామాజ్య జనసంఖ్యను మార్చవలెనని కొంత అగీకారము కావలసినది. దీనివలన పనిచేయవలెనని అధినివేళములలో ప్రతేక బెట్టుట యివించుకొనునది. అధినివేళముల నుటిల్లెంటును గూర్చి ఏర్పాటుచేయుటకు ఒక సంఘము నేర్పరుచుటకు నిశ్చయించి.

పెషియా ప్రధాన మార్కుని అరస్తుజేసిరి. కాని ఎంచుకో కారణము తెలియలేదు.

అధినివేళపు భారతీయులు

సప్రగారి ఆశ

సామాజ్యక్షేత్రము భారతీయుల క్రతికత్తి గూర్చి చర్చించుటకు సప్రగారు కావలసిన విషయముల నన్నిటిని సంశీలించుచున్నాడు. భారతీయుల క్రతికత్తి విషయము అధినివేళపు ప్రధానమార్కులలో మాట్లాడినందు అంత నిరాశించిన సందర్భాలేదనియు తెలుపుచున్నాడు. సామాజ్యములో భారతీయులు ఒక కుటుంబములో నుండు స్థామును గోరుచున్నాడనియు ఎత్తుకొన ఒక మూల నుటిల్లెండుకు కంగీరించవలెననియు సప్రగారు తెలియజేసిరి. 1921 సంవత్సరపు రివ్యవస్థను బలపీనముగ జేసి రాజమున్నాడు. భారతీయులకు సమాప్తకరత విషయాలను నున్నాడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-23 సం అక్టోబరు నెల 11-వ తేది

గురువారము

ఏజెన్సీ పరిపాలనము

ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునందలి ఏజెన్సీ భాగము లొక ప్రత్యేకపు డివిజను క్రింద 1920 సంవత్సరమున ఏర్పఱచినది. ముందు పర్వ ప్రాంతముల కిది ఖరీదల వని చెప్పవచ్చును. సంస్కరణకాలము ఏజెన్సీ భాగములకు వర్తింపజేసినది, ఆయ్యది నిరూపించెను. ఏజెన్సీ డివిజనును ప్రత్యేకముగ నిర్మించుటవలన, ప్రజలకేగక ప్రభుత్వము నకుగూడ విశేషముగ యిబ్బందులు గలిగెను. ఏజెన్సీ పరిపాలనము ప్రజావిమర్శనమునకు లోను గాకుండచే, ఇతర ప్రదేశములకన్న నెక్కుడు నిరంతరముగ నుండుట సహజము. ఇతర తావులందును స్వాతంత్ర్యవ్రతజానకము, ఏజెన్సీ యందు లెక్కవగ నుండును. ఏజెన్సీ చట్టములును, పరిపాలనాసంబంధములను వేరుగ నుండటచే, అధికార నిరంతర్యమునకు తావు లధికముగ గలదు. ఏజెన్సీ చారిత్రమునందు రంప ఫితురీ విశేషకల వరము గలిగించెను. ఇట్టి సందర్భములలో ఏజెన్సీ డివిజనును ప్రత్యేకముగ నిలిపియుండుట పాడిగా దని తెలిచి, ప్రభుత్వమువారు యీ నెల 16 తేది నుండియు ఏజెన్సీని రద్దుపరచు నిశ్చయించి రనియు, ఇందుకు ఇండియా హంట్రిగా రంగీకరించి రనియు, యీ వారిపు ధోర్తుసెంటు బార్జిగెట్టులో ప్రకటించబడినది. ఏజెన్సీ డివిజనులోని భాగము లాయా జిల్లాలకు వేర్వేరుగా ను, రహస్యముగొండ శ్రీకాకుళము సుబుడివిజనులు గంజాముజిల్లాలోను, పార్వతీపురం, వరప్రభట్నం, కోరాపుట్టి సుబుడివిజనులు విశాఖ పట్టణము సుబుడివిజనులోను, భద్రాచలం, పోలవరం సుబుడివిజనులు గోదావరి జిల్లాలోను చేర్చబడును. 16 తేదీనుండియు ఏజెన్సీ కమిషనరు అధికార మంతరించును. ముంల నేపటివలె గంజాము విశాఖపట్టణము గోదావరిమండలముల కలెక్టరులు ఏజెన్సీ చట్టముల ననుసరించి పరిపాలింతురు. కాని ఇందువలన నెక్కుడులాభ ముండజాలదు. ఏజెన్సీ ప్రజల కష్టములు దీరజాలవు. ఏజెన్సీకి ప్రత్యేక చట్టముల దొలగించి, ఇతర ప్రదేశములందువలెనే పరిపాలనము జరుపుచో, ఇతరులతోబాటు ఏజెన్సీ ప్రజలును సమానాభివృద్ధి గాంచుటకు వీలగును. ఏజెన్సీ ప్రజలకు అనాగరికులని ఎంచి, ప్రత్యేకనిబంధనల నేర్పరుచుటచే, అక్కడి కిరితులు ఎప్పుటి కప్పుడు నష్టము ముగుచున్నది.

స్వపరిపాలనాప్రజానమువలన గాని, ఏజెన్సీ భాగము లయినను సత్వరాభివృద్ధి గాంచనేరవు. ఏజెన్సీ డివిజను అంతరించుచున్న నీ రణమున, 1922-23 సంవత్సరపు ఏజెన్సీ పరిపాలనపు రిపోర్టును గమనించుట యుక్తముగ నుండును. ఇక ముందు నుండియు ఏజెన్సీ రిపోర్టులు వెలువడవు. జిల్లాలపరిపాలనమును తెలుపు నివేదికలు ప్రత్యేకముగ వెలువడనందుచే, ఏజెన్సీ పరిస్థితులను గ్రహించుట కవకాశ ముండజాదు. రాష్ట్రపరిపాలనపు రిపోర్టుతో పాటు, ప్రభుత్వము వారు ముండలపరిపాలనపు రిపోర్టుల నేల ప్రచురింపగూడదో తెలియదు. రాష్ట్రపరిపాలనమున

కన్నను గూడ, మండల పరిపాలనపు రిపోర్టులు ప్రజలకు ముఖ్యము. మండలపు రిపోర్టును ప్రచురించుటకు, కలెక్టరులకు తీరక లేదని చెలుపుచు కవకాశము లేదు. ధనాభావ మొకవంకను, మన్యం ఫితురీ వేరొకవంకను, అధికారుల పంచనమున కడ్డు గలిగించుటల, ఏజెన్సీ రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ధనాభావపు కారణ మెంతవరకు సరియైనదో తెలియదు. ట్రావెలింగు అల్లవెన్న చాలకపోవుటచే, ఏజెన్సీ డివిజనులు ఉద్యోగులు పూర్తిగ కల్యటనము సలిపియుండలేదట. ప్రయాణపు భత్యము చాలకపోవుచో చాలలేదని ప్రైయిడ్ కారులకు చెలుపుకొనవచ్చును గాని, తా మెన్నవలసిన విధిని క్రింది యధికారులు మానుకొనుట సమ్మే క్రింద పరిణమించును. ఫితురీవలన గూడ అధికార పర్యటనము పూర్తిగ జరుగలేదట. సివిలు వ్యాజ్యముల పరిష్కారము గూడ, ఫితురీవలననే అలభ్య మయినటుల సూచించబడెను. ట్రావెలింగు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు గతవత్సరమునకన్న తక్కువదూరము దిరిగిరి. ఖాండవేజెన్సీలో ఓడ్రభావ తెలిసినవా రెక్కువగ నియమించబడిన గాని, వైద్యసహాయము నధికముగ నలుపుటకు వీలుండదని తెలుపబడినది. మన్యంజ్యోరమును పోర్టోలుటకు కొంతవడి ప్రయత్నములు జరిగినను, ఎక్కుడు ప్రయత్నముల సలుపుటకు ధనము లభింపలేదట.

ఆంగ్ల ప్రభుత్వమున డబ్బులేదనుటకన్న, అవమానము వేరుండబోదు. రంప ఏజెన్సీలో, కనుపించిన దానికన్న స్పష్టక మధికముగ వ్యాపించినదియు, ఈవ్యాధిచే గూడెంతాలూకాలో నొక గ్రామ మంతయు దాదాపుగ నాశనమయ్యెననియు తెలియుచున్నది. విద్యాశాఖకు జెందిన అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగూడ, తిగినంతదూరమును తిరుగిపోవుటకు ప్రయాణ భత్యములు చాలకుండుటయే కారణమని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఈ సాకు విచిత్రముగ గనుపించును. ప్రయాణపు భత్యములు చాలకుండుటకెందు బాధ్యులలో తెలియకున్నది. ఆ కారణముచే, ఇన్స్పెక్టరులు తమ విధులను నెరవేర్చుకుండుట మరింత విచిత్రము. ఇంతికిన్నను ఇన్స్పెక్టరుల నసలే దొలగించిన, ఖర్చు కలిపవచ్చును గద. ఏజెన్సీలో విద్యాభివృద్ధి ఎంతమాత్రము గనుపించదని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఇది పరిపాలనాభివృద్ధికి నిదర్శనము గాజాలదు. అడవుల పరిపాలనము సత్ప్రతికరుగ లేదను వార్త లప్పుడప్పుడు వినవచ్చుచున్నవి. ఫితురీకి సంబంధించిన రిపోర్టులో ఈ సంగతి యంగీకరింపబడెను. పోడు వ్యవసాయము గూర్చి ప్రజలలో నసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. చెల్లను కల్పి, అక్కడ కొంతభూమిని బాగుజేసి వ్యవసాయముజేయుట, ఏజెన్సీ బాతుల కలవాల్ యుండెను. అందుకు ఫార్మెస్టు అధికారు లడ్డుబెట్టుచుండుటచే, కొండబాతు లసంతృప్తులయిరి. గూడెం కొండలలో పోడువ్యవసాయమున కెక్కుడు భూమిని విడువవలయునని ఉత్తరువు లీయబడెనట. ఈ యుత్తరువు తెంతవర కనుకూలించెనో తెలియదు. బల్లిగుడిబాకును ప్రత్యేకించుటక, ఖాండులు కొండ రంగీకరింకక, ఆ యడవులు తమకే జెందినవని అడ్డుపడి రనియు, వారినిరోధమును పాటించక డిమాండ్లను చేయబడె ననియు రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. పోస్టులు తెలిగ్రాఫ్ ఏర్పాటులలో గూడ నెట్టి యభివృద్ధి గలుగ లేదని తెలియుచున్నది.

1922-23 సంవత్సరమునందు ఏజెన్సీ భాగములనుండి 1171 మంది అస్సాముకు కూలీలుగ గొంపోబడిరి. దక్షిణ హిందూస్థానమునకు కొని పోబడినవారిసంఖ్య తెలియలేదు. ఉత్తర హిందూ

స్థానమునందలి కొన్ని భాగము లిక్కడనుండి కూలీలును దీసికొని పోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నవట. ఈ సందర్భములు ఏజెన్సీ ప్రజల దౌర్భాగ్యస్థితిని సూచించుచున్నవి. ఏజెన్సీ డివిజనులో సహాయ నిరాకరణ సంఘటనము గనపింపలేదనియు, ఫితురీ నాయకుడగు అల్లూరి శ్రీరామరాజుగారికి అసహాయోద్యమముతో నెట్టి సంబంధమయినను గలదా లేదా యను విషయము సందేహస్పద మనియు, అలెనికార్యములు గొన్ని సహాయనిరాకరణావలంబుల చర్యల బోలియున్న వనియు, తునిసహాయ నిరాకరణపక్షమువారిలో నతనిపట్ల సానుభూతి జూపెడివారు కొందరు గలరనియు రిపోర్టు సూచించుచున్నది. కాని తునిలో నితనియుద్ధమము పట్ల సానుభూతి గలదని యూహించుట కవకాశము గనుపడదు. రామరాజుగారి యిటీవలి చర్యలమూత్రము సహాయనిరాకరణపక్షమువారి చర్యల బోలియుండ లేదని, ఏజెన్సీ కమిషనరుగారు సూచించిరి. రామరాజుగారి తిరుగుబాటుతో సహాయనిరాకరణ పక్షమువారి కెట్టి సంబంధములేదని, చాలకాలము క్రిందటనే స్థిరపడెను. దౌర్జన్యరహిత సహాయనిరాకరణ పక్షమువారు, రామరాజుగారి దౌర్జన్యప్రయత్నముల నేమాత్ర ముమోడింపరనుటభివృద్ధి. ఈసంగతిని బాధ్యత గల యధికారులు గుర్తించి యున్నారు. ఏజెన్సీలో వ్యవసాయదోష్టగులు తమ విధిని నిర్వహించుటకు ధనాభావమడ్లు వచ్చె నను విషయమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపక, ఇందుకు సంబంధించిన అంశాలను సందర్భములను వివరింపవలయు నని కోరిరి. ఏజెన్సీ ప్రజల యభివృద్ధికి, వారిని స్వపరిపాలనమునందు నుశీలీతుల గావించుటయే మార్గము. ప్రత్యేక పరిపాలనము గావించినను, ప్రత్యేకచట్టముల నన్నిటి నవలంబించినను ప్రయోజన ముండదు. రాజ్యాంగసంస్కరణము లీ విషయమున కడు సంకుచితభావమును కనుబడినవి. ఏజెన్సీయందు, ప్రకృతిశోభయు, వస్తుసంపదయు విశేషముగ గలదు. ఏజెన్సీ ప్రజలు ప్రాచీనకాలమున అనాగరికులుకారని, ఇటీవల వెలువడిన ప్రాచీనపరిశోధనానివేదికము సూచించెను. కళిలును, విద్యలును, ప్రాచీనకాలమున విశేషముగ వర్ధిల్లినటుల జూపుట కనేక నిదర్శనములు బయల్పడినవి. అట్టి నాగరికదేశ మిప్పుడు వెనుకబడి యుండుటకు కారణము లేవి యయినను, స్వపరిపాలనాభివృద్ధివలన అక్కడి ప్రజలు ముందుకు రాగల రనుటకును సందియము లేదు. ఈ సాధనమును విడిచి, ఇతర ప్రతిక్రియల నన్నిటి నవలంబించినను, ప్రయోజన ముండదు.

ఇంజీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతి

ఇంజీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతి గూర్చి అధినివేశ రాజ్యమంత్రు లొకరికన్న మెక్ రెక్కుడు ఉత్సాహము గనుబటులు వింతగాదు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముపక్షమున ముచ్చటించిన సర్ ఫిలిప్ లాయడు గారు గూడ ఇందు విషయమై అంగీకారము సూచించిరి. కొన్నివస్తువుల పట్ల ఇంజీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతి నవలంబించెద మని, వీరు చెలుపుటచే అధినివేశ రాజ్యమంత్రులు కడు సంతోషము గనుపఱచిరట. తేబుపక్షమువారిందు కంగీకరింప రని తెలియుచున్నది. ఇండియాపక్షమున ముచ్చటించుచు, ఇంజీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతిని హిందూ దేశ మెక్కుడును అంగీకరింప లేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వ మిందుకు సమ్మతించు నని తాను పూచీపడ జాలననియు, ఇప్పుడారు కలికిరి. కాని ఒక్క హిందూ

దేశపు అసంగీకార మేలు జేయుగలము. మిగిలిన భాగము లన్నియు నీ పద్ధతి నామోదించుచున్నవి. ఇందుకు తగిన విధానము నొకదాని నేర్పరుచుటకు రాయల్ కమిషనును నియమింపవలయు నని, ఆఫీసరీయూనియన్ యగు బ్రాన్ గారు సూచించిరి. ఇంపీరియల్ సెమి నేషనలిటీలో పాల్గొనుటవలన, హిందూ దేశమునకు గలిగెడి లాభము మెదియో స్ఫురించుచునే యున్నది. ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సు కద్దతివలన, హిందూ దేశము భరింపఁజలిన భార మధికముగను, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందెల్ల, ముడి వస్తువులను పండించుటలో, హిందూ దేశ మగ్ర స్థానము వహించియున్నదనకు సందియములేదు. ఇంగ్లండుకును, కాలనీలకును ముడివస్తువులు ముఖ్యముగ గావలయును. ఈ దేశములు పీని నుపయోగించి, వస్తువుల ననేకములను తయారుజేయును. ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సు కద్దతి నవలంబించుటవలన, హిందూ దేశపు ముడి వస్తువులను సామ్రాజ్యము నందలి ఇతర భాగములు చౌకగ దెప్పించుకొనగలవు. హిందూ దేశమున తయారగు వస్తువులు అత్యల్పము. ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సు పద్ధతిమూలమున హిందూ దేశము తనకు గావలసిన సరకులను సామ్రాజ్యమునందే గొనవలసివచ్చుచుగాని వెలుపల గొనుటకు పీలుండదు. ఎక్కడ చౌకగ దొరికిన అక్కడ సరకులను కొనెడి సౌకర్యమును హిందూ దేశము కోల్పోవలసివచ్చును. అటులనే తన ముడివస్తువులను ఎక్కుడు ధర బెట్టి కొనెడిదేశముల కంపుటకు పీలుండదు. ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సు కద్దతివలన నష్టపడుదేశ మిది యొక్కటియే. కాలనీల కిందవలన నత్యధిక లాభము గలుగును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు, భారతీయులకు గౌరవసానము లభింపకున్నది. ఏ వైపుకు బోయినను, వీరిని కాలిదనిచ్చుటలేదు. ఇట్టి యవమానములకు లోనయినను, వీరు సామ్రాజ్యపు బరువులను మాత్రమధికముగ మోయవలసియుండును. ఇది ఎంత దుర్భరస్థితియో గ్రహింపవచ్చును. స్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని యిట్టిదస్థితి దొలుగునని దోచడము.

దేశీయవైద్యము
దేశీయవైద్యము గూర్చి మద్రాసు కమిటీ వారు ప్రచురించిన రిపోర్టు, "బ్రిటిషు మెడికలు జర్నల్" ద్వారా నాకర్పించినది. ఈ రిపోర్టునందలి సంగతులు, బ్రిటిషు మెడికలు జర్నలుకు ఆశ్చర్యము గలిగించి యుండవచ్చును. దేశీయవైద్య మనిన, కొరగానిదని దలచెడి పాశ్చాత్యులకు, దానికి శాస్త్రాభివృద్ధి గలదని గ్రహించుట ఎంతయో కష్టముగ నుండియుండును. అందుకు దోడు, పాశ్చాత్యవైద్యమునందు లేని కొన్ని విషయములను దేశీయవైద్యము కనిపెట్టె నని చెలుపుటచే, వీరికి మరింతవంత గలుగుచున్నది. మనష్యుని "ప్రకృతి" బట్టి మందును వాడవలయు నని దేశీయ వైద్యము తెలుపుచున్నది. త్రిదోషసిద్ధాంతము వలన, వ్యాధికారణమును గ్రహించి దానిని తొలగింప వీలగుచున్నది. మనష్యుని ప్రకృతిని నిర్ణయించుటయు, ఓషధియొక్క రసవీర్యములను కనిపెట్టి మందు వాడుటయు, గొప్పవిషయము గాదనియు, ఈ సిద్ధాంతము నిలువదనియు, ఆయుర్వేదమునకన్న పాశ్చాత్యశారీరిక శాస్త్రము ముందడుగు వైచినదనియు, బ్రిటిషు మెడికలు జర్నలు సూచించుచున్నది. సమర్థులగు గురుప్రసాద్దేవయ్యగారినిగాని, ఆయుర్వేద సిద్ధాంతరహస్యము తెలియదని, ఆయుర్వేద ససంఘపు రిపోర్టు చెలిపెను. పాశ్చాత్య శాస్త్రము కిట్టి శిక్షణ మవసరము గాదనియు, ఇట్టి మూఢాభిప్రాయములు పాశ్చాత్యదేశములలో వెనుక వ్యాపించి యుండె ననియు, ఇకన్న దవి అంతరించె

ననియు, ఆయుర్వేదవైద్య మింకను ప్రాథమికావస్థయందున్నదనియు, బ్రిటిషుమెడికలు జర్నలు చెలిపి, సంతృప్తి జెంచుచున్నది. ఇంతటితో బోక, మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు హితము గఱపుచున్నది. యూరపీయను శాస్త్రజ్ఞులను ప్రోత్సహించి మద్రాసు ప్రభుత్వము దేశీభివృద్ధికి తోడ్పడునా లేక దేశీయవైద్యమును ప్రోత్సహించి దేశమును మధవిశ్వాసమూర్తము న మరల వెనుకబడి ద్రోయునా యని, ఈ పత్రిక యడుగుచున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారేమార్గ మవలంబించెదరో తెలియదు. ఆయుర్వేదవైద్యముగూర్చి రిపోర్టు వెలువడి చాలకాలమయినను, ఇంతవరకును ప్రభుత్వమువారికి యభిప్రాయము మెసగరయిరి. ఎట్టి సూచనల గావింపరయిరి. ఈలోపుగ బ్రిటిషు పత్రికలు గగ్గోలుబెట్టు చున్నవి. దేశీయవైద్యమును నిరసించుచున్నవి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి పరిస్థితులలో నెటుల మెలగెదరో చూడవలయును.

1818 సంవత్సరపు చట్టము
1818 సంవత్సరపు చట్టమును వంగదేశములో బ్రయోగించుట, పలువుర కాశ్చర్యము గలిగించెను. నిర్బంధశాసనముల గూర్చి విచారించిన కమిటీవారు, ఈ శాసనమును సరిహద్దు ప్రాంతములలో దప్ప మిగిలిన తావులను ప్రయోగింప గూడదని సిఫార్సుజేసిరి. ఆ సిఫార్సును ఇండియా ప్రభుత్వమువారింగీకరించిరి. ఇట్టి స్థితిలో నీ శాసనమును కలకత్తాలో మరల బ్రయోగించుట కడు విచిత్రముగ గన్పట్టెను. పైన చెల్లుకొనిన కమిటీలో సభ్యులగు జె. ఛాదరీగారి సంగతిని ప్రభుత్వమునకు స్పష్టముగ సూచించియుండిరి. కాని, ప్రభుత్వమువారింతవరకును పెడచెవినిబెట్టిరి. కలకత్తాలో గత సోమవారమున జరిగిన బహిరంగసభ కడ్యతలే వహించి, బి. చక్రవర్తిగారు ప్రభుత్వ చర్యను చక్కగ విమర్శించిరి. లా, ఆర్డరుల నిమిత్త మిట్టి చట్టము నింకను ప్రయోగింపవలసివచ్చుట, బ్రిటిషు పరిపాలనాకజయమునకు నిదర్శనమని చక్రవర్తిగారు సూచించిరి. భారతీయులలో ప్రతిభాభివృద్ధిని స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నారనియు, సహాయనిరాకరణోద్యమవిజయమున కిదియే కారణమనియు, దేశమునందు రాజద్రోహమున్నయెడల భారతజాతీయంతయు రాజద్రోహపూరితమై యున్నటుల జెప్పవలయు ననియు చక్రవర్తిగారు ఖండితముగ జరికిరి. నిర్బంధశాసనప్రయోగము మూలమున, ప్రజలసంచలనము నణగద్రొక్కుట దుర్లభము. ఈసంగతిని పాలకు లింకను గ్రహింపకున్నారు. ప్రజలను సమాధానపరుప బూనకున్నారు. అధికారవర్గముపై నాధారపడునంత కాలము, భారతవర్షము తనమోక్షమును సాధింపనేరదు. స్వాతంత్ర్యసంపాదకు, ద్విగుణీకృతకీర్తితో ప్రజలు పాటుబడవలసినయవసర మేతెంచినది. అనుకూలావకాశములు పెక్కు లిదివరకే జారిపోయెను. ఇకనయినను వారు తమ నూతనావకాశముల నుపయోగించి కృతకృత్యులగుట, ధర్మము.

ఉపనిషత్తులకు సూచన
ఆంధ్రదేశమునందే పలువుర ఉపనిషత్తులు లేఖన వ్యాసమున ప్రచురణార్థము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి కంపుచున్నారు. వీనినన్నిటిని భాషాతరీకంచుట దుర్లభము. భాషాంతరీకరణమునందు విశేషము ఆభిప్రాయములను తిన్నగ పొందు పరచుటయు కులభము గాదు. ఆంధ్రులకు తెలుగు మాతృభాష యగుటచేత, ఈ పత్రిక తెలుగువ్రతినయగుచేతను దెలుగు సంతే తమ ఆభిప్రాయములను తెలుపుట వారిధర్మము. అటుల చెలువలచుటకు, ఆంధ్రుల మాతృభాషాభివృద్ధియందు కలక మాపాదించుట యగును. ఇకనందునందేమి విశేషము మాతృభాషలోనే, వ్యాసములను లిఖించి కంక ప్రార్థింతులు.
(ఆం. ప. సు.)

సానికవార్తలు
ఆంధ్ర రాష్ట్ర
జాతీయోపసంఘము
ఈనెల 25 వ తేదీని చిన్నపురిలో సభ జరుగదు
ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసభ ఈ నెల 25 వ తేదీన పూడిదు. సవంబయ నెల మొదటి వారములో సమావేశము జరుగును. స్థలము తేదీ వెచకనుంకి తెలియపరచెదను.
ఆంధ్ర రాష్ట్ర రాష్ట్ర కార్యదర్శి.
తపాల నోటీసు:—కొలంబోమిడుగా దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్ళెడి ఒకా జనరలు పోస్టులపేరునంద అక్టోబరు 15, 1923 న నామంబ్రం 6-25 గంటలు దాటినవెనక పుచ్చుకొనరు. ఈలోగా ఉత్తరమునవేసిన సరిగావేదను.
ఒక సమాధానము, వదంతి:—అక్షిప్తమేటరు నందు గడచిన నెలకలకు 55.5. త్యాగము తెట్టిగారు ఒకగిన యుజ్జ్వలసంస్కృత శ్రీయ్యురీ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు తెలిపి యాక్షిప్తమేటరు వివరము 55.5. త్యాగము తెట్టిగారు, శ్రీమద అయ్యంగారు గారి ప్రత్యేకముగ సోక సమాధానపు టుత్తరమును వ్రాసింట్లు తెలియచున్నది.
కార్పొరేషను ఎన్నికల తగాదా:—అమెరికా మహా దీవిజనరలును కార్పొరేషను సభ్యుడుగ ఈ వత్సరము ఎన్నికవడినది. వందశాతము వాడుగారి ఎన్నిక అక్రమమనది దాక్తర మిరు అన్వయముగా తెచ్చిన దావా తదివ ముచుట నీటి సినిమాలో మిచారణకు వచ్చునవరదరాజులు వాడుగారి పక్షమున పోలెస్ ఎస్. దొన్స్వామి అయ్యంగారు కోరినై, రాగలకి వ తేదీ వాయిదా వేయబడినది.
అరుంధతీయ మహాసభ:—అదివారము నాడు ఉదయమున, సాయంత్రమున రాయపురంలో రెండు అరుంధతీయసభలు జరిగినవి. అందు రెండు తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి. కొందరు పోటీంభులు సేవరచి జాతీయముగ ఒక మత్స్యమును చెడగొట్టుదున్నందులకు దుఃఖమును సూచించు తీర్మానము (2) ఎల్. కె. గుమస్వామిగారి సభిసందించుచు తిరిగి వారిని తిడువదినిధిగా నిశ్చయించుకోవలె తీర్మానము.
ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము, వైదికశాస్త్రశాఖ: ఈనెల 12వ తారీఖున కృష్ణవారిచి సాయంత్రమున 4 ఈసమాజపు సాధారణసభ జరిగెను. మేరీరానకశాఖయందలి ఆంధ్రపండితులగు బ్ర. శ్రీ. ఎ. వి. సరిసిహం కండితులుగారు 'ఆంధ్రభాష-శ్రీ కృష్ణదేవరాయశాఖమున భాషాస్థితి' అను విషయమునుగురించి ఉపన్యసించెదరు. కనుక ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సభకు విచ్చేయవార్థము.
పూనూరు పోలీరెడ్డి, కార్యదర్శి.
నేషనలు బ్యాంకు మరాయి కైదు చేయబడినను:—నేషనలు బ్యాంకులో నిదివరకు సారంగపాణిరెడ్డి జరిగిన మోఘముకేసునందు, మెడి వరాయిగానున్న సరిసిహంవారి గారు పోలీసువారికి కొంతకాలమువరమున దెల్పెను. అందువలన అరెస్టినీ వేరొకవరాయి యిరావనామునకు దబ్బువివరమున భారతగలవని పోలీసువారికి అనుమానముకలిగినది. బ్యాంకు ఆధికారులకు నూడె అవమానము కలుగుటచే సరిసిహంవారిగారు యధిపతునందుండిన మొత్తమును తెక్కించిమాడగా రూ 600 తిక్కురయ్యెడిను. వానిమీద ఫిర్యాదుచేయగా ప్రస్తుతము పోలీసువారు సరిసిహంవారిగారి కైదులోనుంచిరి.
లావోరుపకు వచ్చినపుడు వైస్రాయికి అమృతసర్ మునిసిపాలిటీవారు స్టేషనులో స్వాగతమిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి.
సామ్రాజ్య ప్రదర్శన కమిషనుగా రగు దివాను బహదూరు జి. విజయరాఘవాచారియ్యగారు మొన్న కృత్తి నడరాజు విడిచిరి.

కాన్పూరులో జన్మించి, మద్రాసు జైలరులు శిక్షలుగా
చెలరేగుచున్నవి.

మన తిరిగి ఈనెల 9, 10, 11 తేదీలను ఈ పురమ
నువ్వనీంచెదము.

ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాపీఠము

(కోస్తా-గోదావరీతీరము)

వేదశాస్త్రపరిషత్తు

1923 సం॥ డిశంబరు 17, 18, 19 తేదీలందు,
పరిషత్తు జరుగును.

విజ్ఞాపనము

ప్రాచీనవిద్యల యభ్యున్నతికి వేదమున నెచ్చటనుగాని విద్యాపీఠములు లేవు. కొట్లాటలది వేదభవనమున కెచ్చించి దొర తనమువాద సాగించుచున్న విద్యాపీఠమునన్నియును విదేశవిద్యా వ్యాప్తికేగాని వేదవిద్యలకే గాదు. వంశవేదమున వంశభావమును సంస్కృతభావమును గలిపి యొక విద్యాపీఠమునులు నెరుగుదుము. అందు వేదమునకుఁ దావు కన్పట్టదు. వేదము మతవిద్య. వేదసారములు మంధ్రదేవత వేదములందున్నంత కావ్యము గ మఱియొకవోట లేదు. మతవిద్య పునాదిగ లేనివిద్య విద్యగాదు. మతవిద్యలేక నీతి నిలవబోదు.

ఈ పరిషత్తునకు వేదము ప్రధానము. అంగములు కాస్త్రములు. కేవలకాస్త్రములు బుద్ధివికాసమునకుమార్గమే ఉపయోగములు. బుద్ధివైభవ మొందెయన్నను, ఆత్మబలములేకున్న మనుషుడు మనశ్శాంతియొందజోదు. మనశ్శాంతిలేని జీవనము జీవనము కాదు. ఈవిద్యాపీఠమొకరంత నివారించుటకై సంకల్పించబడినది.

ఇందు నిర్ణయించబడిన పథకములును విరుదులును వేదము నచాలమగువాడుకలొనర్చువియోగాని వానికివ్యాప్తిలేదు. విద్యాపీఠవర్తకులు చాలభాగము సంస్కృతవిద్యలయంతే నెలకొల్పక, జడినవి. ఎక్కువైన నిత్యవి అన్నియును ఆంధ్రభాషావర్తకులే కావలయుననియ, ఆంధ్రభాష సంపూర్ణవ్యక్తిత్వము నొందుటకు నికాస్త్రములన్నియుఁగొలిపాలములో ఆంధ్రమునకు రావలయుననియు మాయాశయము. సంస్కృతకాస్త్రజ్ఞానమేగాక అంగజ్ఞానముగూడ వేదభావము రావలయును. ఆ విజ్ఞానము వేదభాషాసంప్రదాయము చెడుకుండ లభింపవలసియున్నది. వైక మనుగ్రహించెనేని వేదమునం దట్టివములు నుత్తమముగ గాన సాగక పోవు.

ఎత్తియెత్తుడ దెడ్డిగానే కనిపించును. ప్రాప్యము పెద్దదిగానియెడల చేయఁజలచిన కార్యమునకు సంకుచితమార్గ మేర్పడును. వైకాల్యము వుదురును.

ఇట్లు వేదగీర్వాణకులనుబట్టి ఈ విరుదులలో నుత్తమవర్తకులకు స్వీకృతమైనది కేవల గౌరవపథములుగా నెంచి యీ యాచనల నెనవే. ఏ యెట్టివానికానియ వర్తకములు వేదమునందు చాల నుదురునున్నది. పరిషత్తుమావేదమున గౌరవపథముగ కొన్ని విషయముల తగినవారి కొసంగుట మాయాశయము.

ప్రాచీనవేదములందు వర్తకులకై నుంకముగాని విరుదులన్నియు యాచారము. మనవేదమున డిల్లు పర్వతములుఁ ద్రుల్లనందుల కామొందించి వారి కేదియేని యొక కృషిరము పొందోషిమియును యాచారము. నుజుసంకోచము వారి పరిష్కారార్థం, దోషసంకోచము మన పరిష్కారార్థం.

మేమిందునిర్ణయించినవార్షికములుగాని పారితోషికములుగాని గౌరవముకొరకే యేర్పాటుచేసినవిగాని ప్రత్యలాభముకొరకు గావు ఇందుఁ జేరవలసిన విషయములును, వర్తకులును, ఇంకను, ఎన్నియోమన్నది. పరిష్కారపథముగూడ నిర్ణయముగాదు. మేము సంకల్పించినవని సామాన్యవ్యక్తిత్వమనియు, సాగించుటకు కష్ట సామర్థ్యములు లేవనినూడ మే మెఱుఁగుదుము. పారంభించి చని చేసినగాని యెప్పుటికిని, ఏ కార్యమునకును కడలికయఁదదని భూతలంపు. లోటుపాట్లు ఎప్పుటికైననువరకు కాకపోవని మానవ్యము. వైకముతో దేవతలతోడను మాదివ్యాసము. విద్యలకేగాక కళలకునూడ నిందు పోటీయగుచున్నది. సంగీతసంబంధముఁ గొన్నితరులకు లేవనినది. అది యభిలషనపీఠికరమైనది. అట్టిది లేకున్న విద్యాపీఠము గర్వకోమఱమైనది కానేరదు.

పాఠశాలపద్ధతిను, విద్యావృత్తునుగూడ మాకు తోర్చవలసియున్నది. ఎవరికైననుపాఠము వాడు సహాయముచేసి వేదములెల్లదును మా యాద్యయమును నసాగించి విద్యాపీఠమును జీరస్థాయిఁ జేయుదురుగా! యని కోరుచున్నాము.

పరీక్షల పథకము

వేదపరీక్షలు

వేదము - విద్యారణ్యసహితము. 1 వేదము. (కృష్ణయజుర్వేదము. శుక్లయజుర్వేదము. ఋగ్వేదము.) (1 ఘన, 2 క్రమము 8 సంహిత, 2 క్రాంతము. శాండ్యకము. 8 స్మార్తము. ఆర్చ్యము యజుర్వేదము. (శుక్ల, కృష్ణ 4 వైదిక పరీక్షలు. (విద్యార్థులకు మాత్రము.) 1 సంధ్యావందనము. 2 నిత్యపానము. 3 బ్రహ్మయజ్ఞము. 4 ఆర్చ్యముఁగ్రము. 5 వేదతాత్పర్యావిధానము. (సంగ్రహము, సప్రయోగము.) ఈ పరీక్షలను శ్రీశ్రీ బ్రహ్మసంపద పరస్వతిస్వామలవారు నిర్ణయించిరి. ఇందుకై వారు కొంత ప్రత్యక్షముగ నుండ నిచ్చిరి.

వేదవిద్యార్థి పరీక్ష

వేదవిద్యార్థులకు, విద్యార్థికి తలకు 1-0-0
వేదాధ్యాపకులకు, విద్యార్థికి తలకు 2-0-0

అభిల విద్యార్థి పరీక్ష

భారత - భాగవత - రామాయణములలో గల గాథలన్నియును చాచూరముగ తెల్పనేర్చు విద్యార్థులలో నగగణ్యులకు పదుగురుకు నీకిందవదింపిన రీతిని పది బహుమానము లుండును. సంకరాచారము, కథచెప్ప నేర్పు మున్నగువిషయాలకును.

బహుమానములు

మొదటి తరగతి ... 15-0-0 విలువ
రెండవ తరగతి ... 10-0-0 "
మూడవ తరగతి ... 5-0-0 విలువ
నాల్గవ తరగతి ... 4-0-0 " ఈ బహుమానములు మూడు అయిదవ తరగతి ... 2-0-0 " (ఈ బహుమానములు వారసున)

ఈ పరీక్షకు విద్యాపీఠ ప్రాంతమందుఁగల అన్నిరకముల విద్యాలయములలోనివారను రావచ్చును.

ఆంధ్రసాహిత్య సుధానిధి పరీక్ష

- 1 మన చరిత్ర. 2 ఆధ్యాపకములు.
- 2 మన చరిత్ర. 2 ఆ
- 3 ఆచారములను. 2 ఆ
- 4 రాఘవసాంధ్యము. 2 ఆ
- 5 వైకము. 2 ఆ
- 6 సరస భూపాలము - సంపూర్ణము.
- 7 నాటక లక్షణము.
- 8 భారతము - ఉద్యోగవర్ణము.
- 9 భాగవతము - ఆచారసంగ్రహము.

10 వ్యాకరణము. తెలుగుతో సంబంధించిన సంస్కృత వ్యాకరణమును నన్ని యట్టిజ్ఞులు మొదలు ఆధునికలవరకుగల వ్యాకరణములు.

11 అభిజ్ఞాన కాకుంఠలము (కందుకూరి వీరేశలింగవిక్రమము) 12 అస్పదము.

ఎన్. వి. ఈ పరీక్షయందు పరిష్కారకల సంస్కృత జ్ఞానమును తెలిసికొనుటకు నలయు క్రమమునూడను. నుండును.

ఆంధ్రసాహిత్య చక్రవర్తి పరీక్ష

1 సంస్కృత సాహిత్యము, 2 అంగ సాహిత్యము, 3 ఆంధ్రభాషావిషయము వర్తకము, 4 భాషా తత్వకాస్త్రము, 5 భాషా చరిత్రము, 6 ఆంధ్ర వాఙ్మయము, పరిష్కారము లేభాషను ఆభాషయందుండును. సమాధానములకు పరిష్కారము కష్టమువచ్చినభాషయందుగాని ఆంధ్రయందుగాని ప్రాయశః.

సంస్కృత సాహిత్య సుధానిధి పరీక్ష

1 నిర్దేశకము, 2 తర్కశాస్త్రము-మూలము ఆభిరూపము, 3 మనఃసంహితము, 4 ప్రతాపరుద్రము, 5 కావ్యము, 6 ఉత్తరరామచరిత్ర, 7 కావ్యము, 8 భారతము 9 వైకము. (6 కర్ణము) 10 శ్రీమద్రామాయణము-అయోధ్యాకాండము, 11 కృత్వాకాండము-సంపూర్ణము, 12 పాకృతకాండము-సంపూర్ణము.

సాహిత్య చక్రవర్తి పరీక్ష

1 కావ్యవ్యక్తి, 2 రసగంగాధరము, 3 దిశమిత్రము, 4 భగవద్గీతము, 5 భాగవతము, 6 సంస్కృతభాషాచరిత్ర 7 సంస్కృత వాఙ్మయచరిత్ర, 8 పరిశోధన విషయము.

వేదాంత శాస్త్రము

అద్వైతసుధానిధి పరీక్ష

1 వేదాంతపంచక, 2 శివభాష్యము - సంపూర్ణము 3 ఉపనిషత్పాద్యము, 4 శివ-శివ-తత్త్వ-యందక-మాధుర్య - తెలియక - కాండోగ్యపరిమళము. 5 న్యాయభాష్యము - సంపూర్ణము.

గీ వేదాంతపంచకము - రామకృష్ణదీక్షిత వ్యాఖ్యాన సహితము, 6 నిర్దేశకము-సంపూర్ణము, 7 పాఠాంతరీయోగము-సంపూర్ణము, 8 అపోవీధియము. 9 వైమని శాస్త్రముల

అద్వైత శేషి పరీక్ష

1 అద్వైతశిష్య-బ్రహ్మసంహిత-సంపూర్ణము, 2 పంచపాదక-విషయ తత్త్వవిషయసహితము-సంపూర్ణము, 3 వ్యాఖ్యానాభిరూప-సంపూర్ణము, 4 వ్యాఖ్యాన-సంపూర్ణము, 5 ఉపనిషత్పాద్య - (బ్రహ్మచారణ్యము, విశిష్టము) 6 సాంఖ్యతత్త్వము-సంపూర్ణము. మిథునసాపరిభాష, విశిష్టాద్వైతసుధానిధి పరీక్ష

విశిష్టాద్వైత శేషి పరీక్ష

1 శ్రీభాష్యము, ఉపనిషత్పాద్యము, 3 శివభాష్యము, 4 వైమని శాస్త్రములు, 5 అపోవీధియము, సంపూర్ణము, విశిష్టాద్వైత శేషి పరీక్ష

విశిష్టాద్వైత శేషి పరీక్ష

1 వ్యాఖ్యానాభిరూపము, 2 వేదాంతపాద్యము, 3 శివభాష్యము - చంద్రమారుతసహితము. 4 వేదాంతపరిభాష.

వ్యాకరణ శాస్త్రము

వ్యాకరణ సుధానిధి పరీక్ష

1 నిర్దేశకము, 2 సంపూర్ణము 3 మనోరమ - కబురము సహితము - కారకాంతము 4 శివభాష్యము - శేఖరము - సంపూర్ణము 5 శివభాష్యము - కారకాంతము 6 మనోభాష్యము - నవాస్మిము 7 కరము-ముంజూము. ఈ గ్రంథములలో మూడు పరిష్కారము లుండును.

వైయకరణ కంఠిక పరీక్ష

1 మనోభాష్యము - సంపూర్ణము 2 లఘుముంజూము - సంపూర్ణము 3 వైయకరణ భూషణము ఈ గ్రంథములలో, అష్టాంశసాహిత్యము వర్తించుచును.

తర్క శాస్త్రము

తర్క సుధానిధి పరీక్ష

1 మాధురి - పంచలక్షణి 2 నాగదీ - చతుర్థలక్షణి 3 నాగదీ - కర్ణాట లక్షణము 4 నాగదీ - అభివ్యక్తకర్మ నిరుక్తి 5 నాగదీ - చతుర్థ 6 నాగదీ - సామాన్య నిరుక్తి 7 నాగదీ - స్వస్థిచారము 8 నాగదీ - శర్వవిషయవిభాజనము 9 నాగదీ - అవయవము 10 నాగదీ - వ్యక్తిత్వవిభాజనము 11 నాగదీ - క్రితవాదము 12 నాగదీ - ప్రామాణ్యవాదము ఈ గ్రంథములలో మూడుపరిష్కారము లుండును.

తర్కపంచాంగ పరీక్ష

1 నాగదీ - పంచలక్షణి 2 నాగదీ - చతుర్థలక్షణి 3 నాగదీ - నిర్దేశకము 4 నాగదీ - అభివ్యక్తకర్మ నిరుక్తి 5 నాగదీ - చతుర్థ 6 నాగదీ - వ్యాకరణపరిభాష - విభాజనము 7 వ్యక్తిత్వ విభాజనము - సంపూర్ణము 8 క్రితవాదము - సంపూర్ణము 9 వైకీకవ్యాసవర్ణము 10 దినకరము - సంపూర్ణము.

ధర్మశాస్త్రము

స్మృతిరత్న పరీక్ష

1 స్మృతిసంగ్రహము-సంపూర్ణము. 2 మనుస్మృతి-స్మృత్యుత్తము. 3 యజ్ఞబ్రహ్మస్మృతి-సంపూర్ణము. 4 కరాళరస్మృతి-సంపూర్ణము 5 ఆశ్వమేధ్యుత్తము-సంపూర్ణము. 6 గౌరవధర్మము-సంపూర్ణము. 7 అశ్వమేధ ధర్మము-సంపూర్ణము. 8 ధర్మసింధుగోప్రపరభండము.

పురాణశిర్ష పరీక్ష

(ఈపరీక్ష ఆంధ్రగీర్వాణముల రెండియందును వేర్వేరుగ నుండును.) 1 శ్రీమద్రామాయణము, 2 భారతము. 3 భాగవతము.

ఇందు నిష్కర్షకర నియమాగములు. 1 శ్రీమద్రామాయణము-అయోధ్యాకాండము. 2 భారతము - ఉద్యోగవర్ణము. 3 భాగవతము - చక్రవర్తిపథము.

జ్యోతిషశాస్త్రము

జ్యోతిష శాస్త్రానిధి పరీక్ష

1 శ్రీమతి 5-8-11 12 అధ్యాయములు. 2 జ్యోతిషశాస్త్రానిధి (గోకవళి.) నిర్దేశకము 3 శివభాష్యము - సంపూర్ణము-సోపపత్తియు. 4 మూర్త్యనిర్మాణము - సంపూర్ణము-సోపపత్తియు. 5 శివభాష్యము - సోపపత్తియు. 6 బృహత్సంహిత - సంపూర్ణము. 7 మహావైదికాచారి - పీఠాధిపతి భారతసహితము - సంపూర్ణము 8 విశ్వరూప్రకాశ - సంపూర్ణము, 9 సారాళి - సంపూర్ణము. 10 గ్రహలాగుము - సోపపత్తియు - సంపూర్ణము.

వైకము సహిత పరీక్ష

1 నిర్దేశకము-సోపపత్తియు - సంపూర్ణము 2 దీర్ఘవృత్తము-సంపూర్ణము. 3 గ్రహవైభవ చక్రము-సంపూర్ణము 4 యంత్రములను నిర్మించుచు.

కృతలు

సంగీత పరిక్షలు

౧ వేయిగానము, ౨ మృదంగము, ౩ జోలు, ౪ నన్నాయి (బొక్క-కొనాని రెండేసిబహుమానములు.)

పౌరాణిక పరిక్ష

ఈ పరిక్షయందు, పురాణము చెప్పినట్లుగాను తమ కథియనములను గ్రంథములను, పరిక్షకులు నిర్ణయించిన గ్రంథములను, పురాణము చెప్పకలసియుండును. అందు,

౧ గాత్రమాధుర్యము ౨ అర్థవివరణము ౩ కథాసంక్షిప్తవైపుణ్యము ౪ మూలానుసరణము, ౫ జనరంజకర-మున్నగువాని పరిక్షలందును.

పరిక్షకవరము

బి.ఎ. శ్రీ. వో. నుబ్బివూరి కాన్పురిగారు, కాకినాడ శ్రీ సాహిత్యవృత్తినికా కాన్పురిగారు, పితాపురము, వడలి లక్ష్మీనారాయణ కాన్పురిగారు పితాపురము, భూతిపాళ నూర్వనారాయణ కాన్పురిగారు గణపరము, వెండుకూరి వరసేనా కాన్పురిగారు పితాపురం, శ్రీమన్. కంకారం కృష్ణమాచార్యులుగారు జోళూరు, బి. శ్రీ. శ్రీమన్నహాపా ధ్యాయ, కల్లూరి వేంకటరామకాన్పురిగారు రాజమహేంద్ర వరం, అంభరీ శిర్వాణవిద్యాలయ పండితులును, మ. కడ్డాది గుమ్మారాయుడుగారు

నియమములు

1 పరిక్షకు రావలసిన వారందఱును, కార్తిక శుక్ల పూర్ణిమనాటికి దరఖాస్తులను పంపవలయును.

2 ఏయేమయములందు పరిక్షకులకు కావలసిన వో వివరములు ప్రాచుర్యములును.

3 వేదము దివిలో నీ విద్యావీతమునకు గృహాధ్యయన వారు ముఖ్య పూర్వమున కేరీత నీయవలెను. కొత్తవారును, తదితరవిద్యులు కేరీత నియమములు, పరిక్షకు నీయవలసియుండును.

4 కాన్పురియందు పరిక్షకులకు జరుగును మాఖి మాస గూడ నందరయ్యను. పరిక్షకు లెంతటివారైనను, పరిక్షకులకు ప్రశ్నలకు సమాధానములందుమాత్రమే పాల్గొనవలసియుండును.

5 పరిక్షకులందఱును మాత్రమే పరిక్షకులందఱును బుధవారమునాటికి రావలయును.

6 పరిక్షకులందఱును పరిక్షకులందఱును పరిక్షకులందఱును ఏకాదశిమాస జరుగు మహానాళిమేళమున పాల్గొనవలసియుండును. వారి పలుకు దక్షిణిమాస పరిక్షకులందఱును. ఈమహానాళిమేళము వేరొప్పనివారమునాటికి సంగీతమును బడినది. అందఱును తమకును గోత్రనామములతో జేసికొనగలసి.

6 విశాఖపట్టణమునైనదియు సంవత్సరమునందున్న వచ్చి బహుమానముల నందువారలకు మాత్రము రాజపాత్రలకు నాలుగేసిరూపాయ లియ్యబడును.

7 స్వార్థమునందు పరిక్షకునిచ్చిన వేదపండితులకును, సంధానకరమునందు గురవారమున, సభావ్యయమున పరిక్షకునిచ్చి పండితులకు అవసరముగ బొక్క-కొనాని రూపాయ పాత్రతో పాటు మియ్యబడును.

వారికములు

	రూ. అ. పై.
వేదము—విద్యారణ్యసహితము	10-0-0
(వేదము మూలము) { ఘనాంతము	౬-౦-౦
{ ప్రమాంతము	౫-౦-౦
{ సుహిత	3-౦-౦
కొరము	౪-౦-౦
స్వార్థము	3-౦-౦
ఆంధ్ర సాహిత్య గుధానిధి	౫-౦-౦
ఆంధ్రసాహిత్యచరిత్ర	౧౦-౦-౦
సాహిత్యసూధానిధి	౫-౦-౦
సాహిత్యచక్రవర్తి	౧౦-౦-౦
అద్వైతసూధానిధి	౫-౦-౦
అద్వైతకేసరి	౧౦-౦-౦
విశిష్టాద్వైతసూధానిధి	౫-౦-౦
విశిష్టాద్వైత కేసరి	౧౦-౦-౦
వ్యాకరణ సూధానిధి	౫-౦-౦
వ్యాకరణ కంఠిక	౧౦-౦-౦
తర్కసూధానిధి	౫-౦-౦
తర్కసంహాసన	౧౦-౦-౦
సమ్యక్తర్క	౧౦-౦-౦
పురాణాభిధ	౬-౦-౦
జ్యోతిషశాస్త్ర	౫-౦-౦
వైజ్ఞానిక	౧౦-౦-౦

అనుభవీయ సేవక సంఘము

అక్టోబరు 11 వ తేదీ, ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు సేవక సంఘము పెరబూరు అనుభవీయ పురమునందు సమావేశమయిన. పి. కృష్ణయ్యగారు అగ్రస్థానాధిపత్యము వహించిరి. పెరబూరు గ్రామములను, చామరగుంట, చింత గుంట, పురుషేటి, చాళిపేట, పరంగిగోడ, ఇంకా ఇతర గ్రామములవారలను, కచ్చియుండిరి. సభ చాల జయకరముగా జరిగెను. మంచి ఉపవాసము తీయబడినది. ప్రారంభమందు పి. అనిమాలముగారు, సభయొక్క ఉద్దేశమునుగూర్చి చాల విపులముగా ఉపన్యసించిరి. ఈ ఉద్దేశము, గౌరవస్థానముల కొరకు కదలియు, అనుభవీయములందరికి మేలు కలుగు నిమిత్తమై సేవకయుటకు యేర్పరచబడినదియు, నై ఉద్దేశము గ్రహించి కాలక వత్సర దుర్భిప్రాయము గలవారి సంశయములను, నికరి చేసి సేవకము మంచి అభిప్రాయమును సర్వత్ర వ్యాపింపజేయు కని పాఠశాలవారి నందరికిని హెచ్చరించిరి. అటుపిమ్మట పి. ఆర్. గోవిందుగారు, ఇతరవారులవారందఱు ఎంతో అభివృద్ధి పొందు చుండగా, మనవారు తమ గౌరవములనే కోరకమును సేవకను మనవారిని పాటింపక, వానినితొలగించి విచారించక వారి కష్టములను తమపై తేసికొనక, హాయిగానున్నందుచేత, ఈ సంకల్పవారు అభివృద్ధిపొందుట లేదనియు, నీని ఉద్ధరించు సర్వకష్టములు మన మందఱును చేయవలయుననియు, ఇట్టి సేవ చేయుటకు సమకూడిన సేవకసంఘమును, ప్రతి అనుభవీయుడు తోడ్పడవలయు ననియు, అభివృద్ధి విచ్చి అస్సలలో మనిగిపోవుచున్న మనవారికి మేలు కలుగు నిమిత్తము ఏర్పరప బడియున్న పరకతిసంఘములో అందఱునచేరి కృతార్థులు కావలయునని కోరిపరచు సానైటిసిగురించి గూడా ప్రస్తావించిరి. ఇంతేగాక ఇటువంటి కష్టకాలమున 150 రైతుగ్రామములను కర్పించి వారిపక్కనుగా ఈలాటికూటములు జరుపకలెనని ప్రస్తావించిరి. తర్వాత పి. పొన్నయ్యగారు, బ్రాహ్మణాది అగ్ర వారులవారు, తమకృతము తగ్గించుకొని, నీమలైన మంకొరకు ఇటువంటి సేవ చేయుట ద్వారా మన కింత మేలుకలుగుచున్నందున, మనముగూడా మనము గొప్పవార మనుభవకరమనకంటె కేరీలవని మనము యెరుగిన, కొమ్ము, చిందు, ధక్కల, తోటి, మొలలైనవారిని అభివృద్ధిపరచుటకు, సేవకయుటయే సజ మైన సేవ యనియు, మన గురువులైన పి. మాదేశ్వర సేవక సంఘము కిరత సేవకయుట మన విధియై యున్నదనియు బొక్క-కొనాని చిందిరి. తదనంతరము పి. వారిగముగారు, ఈ సేవక సంఘము స్థాపించి యప్పటికి రెండువారములు అయినప్పటికిని, అనేక గ్రామములను దృష్టి అనుభవీయుల అభివృద్ధి కొరకు, పాటుపడుచుండుటయే గాక అలిగియునే అస్సరము చేసికొనక, సేవకను ప్రయోగించుచు, గట్టము వడిగా జరుగవలెను, ఉపయోగించు వాటికితే ఈ సభ యితరులను, చక్కగా పనిచేయుటకు చేయుచున్నదని, దృష్టాంతపూర్వముగా నడిచిరి. అనంతరము, ప్రసిద్ధింబుగారు, మానవులకు సేవకయుటయే మాత్రమే మార్గమనియు, మానవసేవయే భగవత్సేవయనియు ఇట్టి సేవకయువారు తాము సేవకులను, గ్రహించవలయుననియు, అనుభవీయుల అందఱు, వారివారిలో నున్న అంశకలనము లన్నియువదిలి, మాటలకల్ల కాక కార్యములకల్లనే వివరముగా కలిగి, తమ వంశమును ఉద్ధరించుటయను గురి కలిగి కృషిచేయవలయునని తీర్మానపు తాత్పర్యముతో ముగించిరి. హెచ్చరింపెట్లలకు పూలపరములు చేయబడిన. రాత్రి 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

అమలాపురము

7-10-23 తేదీ గాఢియహర్మి జన్మదినోత్సవము అమలాపురం గ్రామమున జయప్రదముగా జరిగినది. వీరభట్ల అన్న వాసము విరివిగా జరిగినది. 60 మంది మంటివారిని, గ్రామిణిని, మారకశత్రువులు యెచ్చి. (జయ అందఱును ఉత్సాహముతో పాల్గొనిరి. (జయ విశేషం)

— జయ రాసములు —

సంగీత పరిక్షకులును, పౌరాణిక పరిక్షకులను బొక్క-కొనాని పురమునందు రెండుబహుమానములు. పృథ్వీ బహుమానము 20-0-0-0 విజయము ద్వితీయ బహుమానము 20-0-0-0 తోట తోటలు భోగి రాజు కోడల రామయ్య కార్యద్రవ్యము—కల్లా ప్రద మార్యనారాయణ రావు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

అక్టోబర్ 11-వ తేది గురువారము

(1) భాస్యములు

వనియము కా 1-1	రూ 45-0-0	వెంకటము 55-0-0	వంశము
వియ్యము బస్తా	రూ 18-0-0	రూ 18-4-0	వంశము
వంశము రేసారి	రూ 45 గలది	రూ 18-0-0	రూ 18-4-0
వెల్లుడి	రూ 15-4-0	రూ 15-8-0	రూ 15-8-0
డిల్లి	రూ 15-9-0	రూ 16-0-0	రూ 16-0-0
రాసులు కా. 164 బస్తా 1-1	రూ 8-8-0	రూ 8-8-0	రూ 8-8-0
నవ్వులు	రూ 24-0-0	రూ 26-0-0	రూ 26-0-0

(2) వస్త్ర భాస్యములు

కంఠము బస్తా 1-1	రూ 205	రూ 12-0-0	రూ 14-0-0
వస్త్రము	రూ 11-0-0	రూ 11-4-0	రూ 11-4-0
వస్త్రము	రూ 11-8-0	రూ 12-0-0	రూ 12-0-0
వినుములు	రూ 18-8-0	రూ 15-8-0	రూ 15-8-0
ఉలకలు	రూ 7-8-0	రూ 7-12-0	రూ 7-12-0

(3) నూనె వస్త్రములు

నవ్వులు కా 1-1	రూ 177-0-0	రూ 178-0-0	రూ 178-0-0
వెల్లుడు 1-1	రూ 14-0-0	రూ 26-0-0	రూ 26-0-0
కొండాపురం వేరువేరువస్త్ర కా 18	రూ 64-0-0	రూ 65-0-0	రూ 65-0-0
యితర ప్రదేశము	రూ 60-0-0	రూ 62-0-0	రూ 62-0-0
వేరువేరువస్త్ర గాను కా 1-1	రూ 146	రూ 146	రూ 146
అమలము నూనె కా 1-1	రూ 142-0-0	రూ 142-0-0	రూ 142-0-0

(4) చిల్లర వస్త్రములు

చాయవస్త్ర కా 1-1	రూ 215-0-0	రూ 220-0-0	రూ 220-0-0
వారవస్త్ర	రూ 195-0-0	రూ 200-0-0	రూ 200-0-0
విరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-1	రూ 90-0-0	రూ 105-0-0	రూ 105-0-0
గుంటూరుపాతకట్టు నీలిమయము మును 1-1	రూ 40, 45	రూ 60, 65	రూ 60, 65
కాళహస్తి పాతకట్టు	రూ 40-0-0	రూ 50-0-0	రూ 50-0-0
చింతపండు కా 1-1	రూ 85-0-0	రూ 46-0-0	రూ 46-0-0

(5) ఇనుము

వస్త్రము రథం కా 1-1	రూ 84-0-0	రూ 85-0-0	రూ 85-0-0
చిదరం	రూ 85-0-0	రూ 88-0-0	రూ 88-0-0
రథం	రూ 89-0-0	రూ 90-0-0	రూ 90-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 రులంబ	రూ 80-0-0	రూ 81-0-0	రూ 81-0-0
బంగారము, రులము 1-1	రూ 24-8-0	రూ 25-0-0	రూ 25-0-0
కర్రలు 1-1	రూ 15-14-9	రూ 15-14-9	రూ 15-14-9
ఇర్రడి కా 1-1	రూ 805-0-0	రూ 810-0-0	రూ 810-0-0
రాగి డిల్ల	రూ 850-0-0	రూ 855-0-0	రూ 855-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-1	రూ 44-4-0	రూ 44-8-0	రూ 44-8-0

(7) రంగులు ఆలిజలై

అభివృద్ధి	20 డిగ్రీలు	రూ 185-0-0	రూ 140-0-0
వోట్లకృష్ణము	డిల్ల	రూ 180-0-0	రూ 185-0-0

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదఫర్మసి

లిమిటెడ్

185 మాంటురోడ్డు మద్రాసు

మాన్యువల్ సేవల కోరిక ననుసరించి విజయనగర సంస్థాన వైద్యులను, నుమారు 80 సం॥ములనుండి వైద్యము చేయుచున్నవారను, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లో ప్రధాన వైద్యులుగానుండి బహుములకు రియూట్ చేయుచున్నవారను, చెన్నపురి ఆయుర్వేదశాలలో రసకర్మలో పాఠ్యాయములను నగు భిషగ్రాజుపండిత వెంకటేశ్వరరావు మాండలిక గారు తిరుచిత్తలలో మాచే స్థాపించిన మా ఆయుర్వేద వైద్యశాలలో, ఉపాధ్యక్షుడు 7-80 గంటలనుండి 8-80 లవరకు, సాయంత్రము 4 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు జోగులను పరీక్షించి మందు నిచ్చుటకు అవకాశము కలుగజేసి యున్నాము. గాన అందఱును ఇట్టి అవకాశమును వృధాపాసి ఆక, దానిని సరిగా ఉపయోగించుకొన కోరెదము. మేనేజరు. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీప్రతి. బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్, మేనేజరు డైరెక్టరు

చెన్న పురి అయ్యేద ప్రచారిణి సభ, 41, హాన్సరోడ్డు, పుదుచ్చేరి, మద్రాసు

హాన్సరోడ్డు వారికి యేర్పాటు చేయబడిన కమిటీవారి
వివరాలు దిగువన ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం
చేత 7 వేల రూపాయల వరకు అనుమతి పొందిన
యేర్పాటును జరిగింది. దీనిని వివరంగా పరిశీలిస్తే
యేర్పాటు, సాంకేతిక, రాజకీయ కార్యకర్తలలో చేత
వైద్యమును తన ప్రాంతాన్ని నాశనం చేసిన తర్వాత
అమెరికానుండి సుమారు 5 సంవత్సరాల వరకు యాంత్రికంగా
అని ముందు యేర్పాటు చేయబడినది, నిలిపివేయబడిన
మామూలు కట్టెల ప్రకారము ఈ కమిటీగారు హాన్సరోడ్డు
సహాయక చేయినది. సర్కారువారు తమ కేంద్రములను వివర
ములలో నిలుపు కమిటీలను ఏర్పాటు చేయటానికి మామూలు
తంత్రము. ఆయన వేద వివరములను వారి తంత్రము వారు
గాభరించినది.

ఎంతకాలము దనుక వి. ఎస్. ఎస్. వైద్యులు మన జీవ
మందు ఆస్థ్రేలును, వైద్యపాఠశాలలందు ముఖ్యోద్యోగ
ముగానుండును. అంత దనుక ఆయన వైద్యమును ప్రా
త్యాసము వివరములకు కట్టెలను చేయు తీరును వారుగా
గ్రహించును గాక.

దీనిని చక్కగా గ్రహించిన తరువాత, జనము 2 వివర
ముల క్రింద వేరవేరు చేయబడినది.

(1) ప్రస్తుతము చేయబడు అంతకును తన చేయబడు
ఆయన వైద్యపాఠశాలలకును భవన సహాయముచేసి,
ప్రాత్యాసము నొసంగి, సదరు ఉద్యమములకు పాటుపడుటకు
తన యాగ్యతగలవారిని తలపింపు చేయుట.

(2) ఈ వివరములను అందోళనము వివరక సలిపి
దీనిని జనము ముందులేదని దొరకనమువారు ప్రహించుట
చేయుట ప్రస్తుతము జరుగనున్న ఎన్నికలలో వాద కార్యకర్త
అభ్యర్థులు ఆయన వైద్యమును ప్రాత్యాస మొసంగిన
మరియు ఆవివరములను కార్యకర్తలలో పంపిణీ చేయవలయు
పూచీ పడవలెను. ఓర్వాలాచేసిన ఆయన వైద్యమును
ఆయన వైద్యుల మామూలు ఉపాధింప చేయవలయువారు అ
భ్యర్థులు గ్రహించవలెను.

ఈ వివరములను ప్రజలకు వివరించు ఉత్సాహము గల
గురువు రాజోవుదకరా, భవనంకి ఉత్సాహములలో వాక్యం
అ. లక్ష్మీకవి, వి. ఎ. ఎస్. వి. అండ్. సి. ఎస్. గారు, పట్టణము
సంకలి వివిధభాగములలో మాజీక లాంతరు ఉపకారము
లను చేయవలెను.

ఇదరు దివ్యులందు ఆయన వైద్య వివరములను తయారు
చేయబడిన ఆయన వైద్య వివరములను 9-10-28 తేదీ ఉదయ
మునుండి 7-11-28 తేదీ సాయంత్రమువరకు మద్రాసు, పుదు
చ్చేరి, హాన్సరోడ్డు, 41 వ నెంబరు కల భవనములందు అన
గా ఆయన వైద్య వివరములను ప్రదర్శించబడును. ప్రదర్శనము
ప్రతి దినము మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి సాయంత్రము 6
గంటలవరకు తెరువబడి యుండును.

మద్రాసు ఆయన వైద్య కార్యకర్తలందు ఆయన వైద్య పం
దియులే సదరు కార్యకర్తలను గురించి ప్రత్యేక ఉపకారములు
యివ్వబడును.

ఆయన వైద్యమును అభిమానులగు వారందరు విచ్చేయ
ప్రార్థితులు, శ్రీలక్ష్మి కార్యకర్తల మేర్పాటుచేయ బడును.

ఉపకారముల తరువ తీరులోనే త్వరలో తెలిప
బడును.

వివరములకు ఈ దినక విలాసములకు వ్రాశవలెను.

కార్యదర్శి,

శ్రీ చెన్న పురి ఆయన వైద్య ప్రచారిణి సభ,
41, హాన్సరోడ్డు, పుదుచ్చేరి, మద్రాసు

సావిత్రి నాటకము

బ్రహ్మశ్రీ రామల సచ్చిదానందశాస్త్రి
విరచితము

ఈ నాటకము శ్రీ మైలవరం బాలభారతి
సమాజమువారిచేతను, శ్రీ శీతారామాంజనేయ
నాటక సమాజమువారిచేతను పెక్కుసార్లు బెజ
వాడ నీలూరు చెన్న పురి మున్నగు పట్టణములందు
ప్రదర్శింపబడి ఆంధ్ర సమాజములచే చాల ప్రశం
సించబడినది. దీని వెల రు. 1-0-0 వలయువారి
రీటుల వ్రాయవలెను.

(1923)

ఫ్రెండు) అందు కో, బెజవాడ.

భూతమా-జీవుడా?

(మ|| శ్రీ|| కేశవదత్తుం వేంకటరత్నంగారు)

విశ్వాన మననది యనుభవములకు దృఢమును. అందు
నను అశ్వాన భవములకును సామ్యభవ ముద్దాని బలవరములందు
దక్షిణ క్రింది. ఇంతింతవల వీరశివములను సామ్యభవముల
చేర్చుచుంటిని. ఈమాన సామ్యభవము వైరము కృత్రికరీతి
యీశ్వరమును ముగించెదను.

1901 వ క్రీస్తుబ్రహ్మమున నేను రంభాగ్రామమున నివసించు
చుంటిని. అచటి కాటమిళ్ల దూరముననున్న హమ్మూలో మా
తండ్రి నివసించుచుండెను. ఆసంవత్సరపు పుష్యమాసమున మారం
ద్ర యెడలిలో జబ్బు తిగెను. అట్టికరి నాకానోకాటి మధ్యా
హ్నము నేను నిదురించుచుండ నాకోక కలకచ్చెను. ఆకలలో
నలుపురు దివిపురుషులవచ్చి మారంద్రతో సంభాషించిట్లును,
ఆరేడు వారలతోగలసి యందరును వచ్చుచుండగ నే యంతరి
క్షమునకు లేచిపోయినట్లును నేను పొడవంటిని. తోడనే కల
గుండువదిన మనస్సుతో నిలువెడలి హమ్మూకు బయలుపై పోతి
ని. ఆయూర నేను బ్రవేశించినంతనే మాతల్లి నన్ను వాచి “మీ
తండ్రి నిన్నటిరేయి రయిలెక్కి జ్వరముతోనే ఇచ్చాపురమునకు
పోయిరి” అనినదివెను. అంత రంభకుమరలి చని యుంటినుండి
బయలుపడి నాటిరాత్రి రయిలలో నేనును ఇచ్చాపురమునకు
పోవలెనని నిశ్చయించుకొని జటకాయెక్కి సాంధ్యకాలము నా
లుగు గంటలకు శాగ్రామమున జేరితిని. నే నింటుగా విడిసినతోడనే
మాతల్లి నాచేతి కొక పెట్టిగావు నందిచ్చెను. అందు “మీరం
ద్ర నేటి మధ్యాహ్నము మృతిబొందెను. వెంటనే బయలుపడి
రమ్ము” అను మాటలుండెను.

1908 వ క్రీస్తుబ్రహ్మమున నేను కార్యాలయమున నాసాగ్గా
యను గ్రామమున నివసించుచున్నాను. అత్రు నాకానోకానాడు
నే నొక స్వప్నము జూచితిని. అస్వప్న దృశ్యము నీకింద వివరిం
చెదను.

ఇచ్చాపుర వాస్తవ్యుడగు నాపరమ మిత్రుడొకడును నే
నును గలసి పికారుబోయి కొంతదూరమున పొడువదిన యొకా
నొక పురానన కట్టణమున బ్రవేశించి, అందున్నతప్రాకార పరి
వేష్టితములగు ప్రాసాదములను, వివిధ కల్పచాతురీపరివర్తము
లగు జేసాలములను, కృత్రిక వినిర్మితములగు ముఖములను
గమగొంటిని. కాని ప్రత్యేక మందరమును, బ్రత్యేక సౌధమును
ఏమియో యొకచోట జీర్ణించియు యుండెను. ప్రత్యయిటి వైక
త్వమును బ్రహ్మజ్ఞుడొక మరి యేమండ్రుచెట్లో తప్పుక మొలచి
యేయుండెను. పెద్ద పెద్దవావులు, చెరువులు, నూరులు చున్న
గు జలకాయములు వైరము కలసిన్నయియున్నను ఒకదాని యం
దైనను గుల్లెడేని నీక లేకుండెను. ఊయంతయు దిగి తిగి యం
టింట బ్రవేశించి చూచితిమిగాని యెచ్చటను మనుష్యునియొ
క్కాని మరి యేదీరలకువు యొక్కాని సంచారము కాన్పిం
పకపోయెను. వికారతరములకు నుద్యానవనము అన్నదానియం
దలి చెట్లన్నియు నాకురాలు కాలమువలె మొరడులై యుండెను.
ఇట్టి నిర్జీవపురమునకు గొంతదూరమున నొక పర్వత బయలును
దానినడుమ నరకల్లకాంతుర కిశోభితమగు నొక యోద్యానమును
దానియంతరమున నొకనూతన మందరమును పొడకట్టు సంతమి
ఉన్నదియో పరిశీలనచేసిన నిశ్చయించుకొని యెప్పుటికి జని
ఆకొత్తయింట బ్రవేశించితిమి. అంతట మాకు సుంధరించిన
దురవస్థ చెప్పకరము కానిది. ఇంట మనుష్యులొక్కరును లేకుం
డిరి. కాని దాని మధ్యభాగమున మౌనము భయంకరకార్యముల
యొకనల్లని గండుపిల్లి తోకయాదించుచు నాకట్టణమున కంత
కును దాని సార్వభౌముడై యుండినగతి నూడయండి కండ్లి
లించి గుల్లువెట్టుచుండెను. దాని కనులనుండి నిశ్చలు రాము
న్నట్లు దోచుచుండెను. ఒకరిరంగు జుట్టల జీటులు గ్రమ్ము
చుండెను. దాని జూచినతోడనే నాచేలికాడు కవునకాల్చి
గడగడ కడకుచు నాకుడును గట్టికట్టుకొని “మిత్రమా, నన్ను
తయ్యమునుండి రక్షింపుము ఇదియే నాసంహార కర్తవ్యము!”
అని పలుకుచు బొబ్బలిడ సాగెను. నేనును ఆభయంకర మార్గాల
యాపనమునని తొలక నించుక లేవరితిని గాని యెంత వికార
యాపము గలదైనను మార్గాల మార్తమేమి చేయగలదని నిశ్చయించు
కుకొని గుండుకు వైర్యము బూని నిలచితిని. అంత నే నేమి చెప్ప
దును! అట్టి మమ్ము జూచినంత సింహమువలె గర్జింపుచు దటా
అన నామిత్రునివైకుంకి యెరిగి యొదనని దన గొల్లజీరును, బం
డ్లకరచియు తురక తురముగావించ నించుకేని కలుక కేమనా
చేతనున్న నేకతైత్తియతో దాని గొట్టసాగితిని. విను, అది నన్ను
మిముడేయక నాదెస గమగొని కండ్లుమార్చి విడిచింది గట్టు

వెలుతుకచ్చెను. నామిత్రుని కృత నేమని కర్జింతునకే నిజముగా
నే ప్రాణములు పోవుచున్నపుడు మనుష్యుడెట్టి యాకస్మిక లో
బననో అరడును అట్టియొకస్థకు లోబడినవాడై యుండెను. అం
కిలో మెంతురవచ్చినది. అప్పుటికి తెలవారకము. అదిరకే నా
భాగ్యలేని ప్రాణకృష్ణముల నెరవేర్చు వెలుపలికి జనజూచు
చుండెను. నేను శాస్త్రున్న కృతాంతము నాచే కెగిరిన వానను
నామిత్రు డక్కింత జీర్ణకా డై మాయాటికడకువచ్చి నన్ను విలు
యొని పోయినట్లు కలగంటిని చెప్పెను. నాటికి మూడవదిన
ము నా కింటినిడి జూబు కచ్చెను. అందునామిత్రుని మరణము
విశ్చింపబడి యుండెను. నేను కలగన్న నాటి త్రేయ తెల్లవారు
కామున కరడు మృతిబొందెను యాకాబురలన వెలసికొంటిని.
(వేరుచక్క)

దీపావళిబాణసంచా అగ్ని క్రింద. క కౌబ్బుటి
గంధము వెల కి లా 10-20 రకములు.

రంగురంగుల జతబాటు, కాకరపూవులు, టపా
కాయలు, వెన్నుకర్ణలు, చక్రబాణములు, పక్షురములు,
కోమలకాండీలు, తారాచక్రము, చిన్నబుట్టు, చేగడీలు,
బంగారువాస, కెండివాస, అక్షరములు, అవుట్టు, చేరలు,
తోటాటు, భోగిముంజులు, కుపాకీముందు అన్ని జేకములలోనిది.
మంజువాణీవెన్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

దంత చూర్ణము

పండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపొదుము.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

చక్కని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డబ్బా 1-కి 1-4-0.

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు
చాల మంచిమందులతో రయిరచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది.
వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 0-6-0

జీర్ణరసాయనము

అజీర్ణములన భుజించిన సుప్రము రక్తములకు సరిగా మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరసాయన
లందు రసప్రాసము క్రమముగ గలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.

అమృతాంజనము, డిపో

బాంబాయి మదరాసు

“Agate” 2957

నెల్ వే ఫిల్లింగు ఫవుంటన్

వే నాలు

రూ. 2-0-0] [డ్రాను రూ. 15-0-0
గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డబ్బా 1-14-0
గాజుపాళీల }
కలములు } “ 0-4-0, డబ్బా 1-14-0
కలర్ బాక్సు } రూ 0-10-0
(6 పెన్సలు గలది) } డబ్బా “ 6-0-0
కర్తవ్య గ్రామల మొద మంచిమిషను యివ్వ
బడును.

విక్టోరియా డిపో

మైలాపూరు, మద్రాసు.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.
అగ్రహారములచే చేయబడినవి. నెలయినవి.
వెంటనే భరణకాగితాలగుట వ్రాయును.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలంగాణ్ అగ్రహారము: “వెంకటేశ్వర్లు” పెద్దాపురం

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులతో దొరకును

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

కిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

మైసూరు ఎస్. ఎస్. ఆర్ వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల వండితులవారిచే రయారు చేయబడిన లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను వాడితిని అది కుద న్యతేజశాలికలచే రయారు చేయబడినవని తెలుప మిక్కిలి శుభోపదేశము. వాటిని వాడుటకలన నోటికి మంచి నువాసనిచ్చును, విడువని రొమ్ముకడిగెను, అశీర్తి, హృద్రోగములు, కడుపుకొప్పి, కంటిబుర్రములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును వీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట మంచిది.

డాక్టరు (కళ్యాణం, డెల్టా ఆయుర్వేద యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ నైపు యం. ఎస్. ఏ. ఐ. ఎస్, పానిటి ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కన్సల్టింగు కెమిస్టు, అగియారిసండు, నెం 2 బాంకాయ.

కానకేశరి ఉష్ణము, శీతలముచే గలుగు దగ్గు, కుక్కదగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్ముకడిగెను మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే వుడును.

507 యెక్కిడ నున్నట్టి జనలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి మిక్కిలి తృప్తిచెంది 8 బుద్ధులు వరల వంపవలెను. ఎమ్. రాజరెడ్డి బాంకూనర్రుకుం గిద్దలూరుసోమ్మ కర్నూలుజిల్లా. [594]

బ్రాంచి:— నెం 881, తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచిమండి, వి. పీలు పంపబడవు.

పాశ్చర్య వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

అమృతాంజనండిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

	రూ. అ.
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు ...	1-
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ...	1-
3. జ్వరహరి బుర్రములకు సీసా 1-కి ...	0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు ...	0-10
5. మూలకంకకు తైలము దబ్బి 1-కి ...	0-12
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు ...	0-6
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8
8. కలరా మాత్రలు. వాంతిభేదులకు ...	0-8
9. వంకరూలహరి, వండ్లపోటుకు ...	0-8
10. కర్ణరూలహరి, చెవిపోటుకు ...	0-0
11. గజ్జికేతైలము, గజ్జిచీడలకు దబ్బి 1-కి ...	0-6
12. కనుకల్లు తైలము, కిరిపగుళ్లకు ...	0-8
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4
14. కుప్పకు తైలము, దబ్బి 1-కి ...	0-4
15. వంకరూలహరి, వండ్లపోటుకు ...	0-4
16. కుఖిభోగి మాత్రలు ...	1-2
17. కుఖిభోగి తైలము, పుండ్లకు ...	1-0
18. రోమహరి వెండుకలు ఉడుకుకు ...	0-8
19. మోహినితైలము వెండుకలు వెరుగుకు ...	0-12
20. వెండితేలపు పుస్తకము 1-కి రూ. 1-0-0 అ	
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-8
22. గ్రహణి మాత్రలు దబ్బి 1-కి ...	0-8
23. బులాచి మాత్రలు, మలబద్ధము ...	0-8
24. బంగారు తేలపు పుస్తకము 25 తేలము గలది 1-కి రూ. 2-0-0 అ	
25. పెప్పరు మెంటునూ ...	1-4
26. చందిని అత్తరసీమది కెన్ను 1-కి ...	2-8
27. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ...	1-0
28. కగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1
29. కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు ...	1-0
30. కఫహరి చూర్ణము, దగ్గు, ఉబ్బునములకు...దబ్బి 1-కి	0-8
31. నుందరి తైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
32. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు ...	0-8
33. శీతాంజనము, కంటివ్యాధులకు ...	0-4
34. జంతువాతహరి, ఎముకలకు ...	1-0
35. ఉబ్బునమునకు మందు ...	2-0
36. వాయుపుష్టిక మందు ...	1-0
37. విరోచనములకు మాత్రలు దబ్బి 1-కి	0-8
38. కస్తూరిమాత్రలు పెద్దది మంచిది 50-కి	0-10
39. వామకర్పూరము ...సీసా 1-కి	0-8
40. శిపాళ శీతపు కస్తూరి మంచిది ... రూ. 1-కి	40-0
41. వంకరూపువు ...	8-8
42. పచ్చకర్పూరం 1-వ రకం ...	8-8
43. పచ్చకర్పూరం 2-వ రకం ...	1-0
44. బామ్మ తేక అది కచ్చికానా ...	8-8

వెంట్రుకలే అందము?

రాలి పోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమును సే త్వరపడును. ఊడివచ్చుట మొదలు వెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను
వాడుట మొదలు వెట్టుడు

(ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంధ్య మున్నను, యిది దివ్యవృక్షము వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుడగ గాని యిందెరు మీ వెంట్రుకలు వరల యెట్టుటే మొత్తవనమును గల్గి కట్టుకలె నుండి మెరు యు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడును

వెంట్రుకలు మెట్టుకట్టియగునో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తలహానెను నిన్ను శరీరస్వచ్ఛమగు శేయము.

నెల బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. వి. పి. బార్టీలు క్రలేకము.

అన్ని వ్యాధులను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విగ్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువ్వువన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“ట్రో దిల్ బహారు”కు వ్రాయును.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అర్యద్భుతమైన గుణముగలది.

కెన్ను బుడ్డి 18 ఫం క్కు 2-0-0

ద్రామ బుడ్డి 18 ఫం క్కు 0-12-0

ద్రామ బుడ్డి 1-కి ఫం క్కు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మకారంతరహితము, శరణ అమ్మకారహితముగా వాడొడును. తేజస్సు,

పాలు యెట్టు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 అమ్మానుకీడు, బాంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో,

బొంబాయి

మదరాసు